

DARBININKAS

Vol. LXXXIX, Nr. 11 (33)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

Lapkritis - November 2004

Los Angeles LF bičiuliai gruodžio pirmąjį savaitgalį ruošia jubiliejinį – 40-įjį literatūros vakarą. Dalyvauja rašytojas iš Lietuvos Juozas Jasaitis. Ta proga spausdiname poeto Bernardo Brazdžionio žodį, užbaigiant 27-tą literatūros vakarą. Red.

TRYŠ SILUETAI

Literatūros vakaro epilogas: Iš Los Angeles LF bičiulių literatūros vakarų galerijos.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Šiomet įvyko jau 27-tas Los Angeles LF bičiulių rengiamas literatūros vakaras su pagrindiniu programos atlikėju, pakviestu iš Lietuvos aktoriumi ir poetu Kęstučiu Geniu. Į pirmąjį renginį buvo pakviestas iš Chicagos Aloyzas Baronas, tuo metu buvęs Lietuvių Rašytojų d-jos išėivijos pirmininkas, beletristas ir poetas humoristas.

Į tas literatūros programas, dažnai pajvairintas muzikos ir dainos menu, vykstančias pirmą gruodžio savaitgalį per tą laiką buvo kviesta poetai ir beletristai, - kūrėjai įvairaus žanro, nevienodų literatūros mokyklų, nebūtinai patriotai ar kosmopolitai, estetai ar asketai (kun. Leonardas Andriekus, vienuolis pranciškonas); vyrai ir moterys, įvairaus amžiaus, gal daugiau negu trijų kartų žmonės.

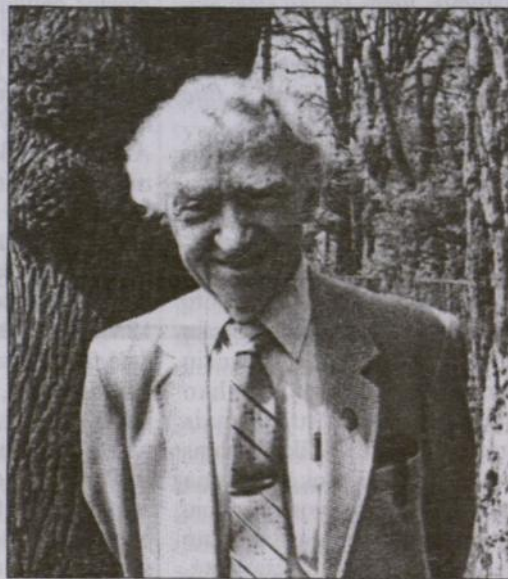
Programas yra atlikę iš kitur kviesti šie rašytojai (abėcėlės tvarka): Jonas Aistis, Leonardas Andriekus, Aloyzas Baronas, Kazys Bradūnas, Česlovas Grincevičius, Jurgis Jankus, Paulius Jurkus, Anatolijus Kairys, Julius Keleras, Marytė Kontrimaitė, Juozas Kralikauskas, Henrikas Nagys, Edita Nazaraite, Birutė Pūkelevičiūtė, Danguolė Sadūnaitė, Julija Švabaitė-Gylienė, Antanas Vaičiulaitis, Vytautas Volertas.

Savi, Los Angeles apylinkės gyvenantieji rašytojai, kai kurie net po kelis kartus prie programų prisidėjo šie: Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gliuda, Danutė Mitkienė, Elena Tumienė, Rūta Kleva Vidžiūnienė, Pranas Visvydas.

Kiekvienas galėjome ta proga su rašytoju susitikti, susipažinti, skaitant pasiklausyti, per pertrauką ranką paspausti, autografa gauti. Taip ir buvo. Tuo ir esame praturtėję. Tuo ir į Lietuvą nuvažiavę galim pasigirti: mačiau tą, girdėjau kitą poetą; susipažinau su trečiu, negaliu užmiršti to ar ano...

Mačiau ir girdėjau.

Ir galiu pasakyti, kaip jis skaito savo kūrybą, kaip atrodo. Norėčiau ir aš dabar tai padaryti. Bet kad jų tiek daug, o laiko mažai. Pakalbėsiu tik apie tuos, kurie yra mirę, ir jų nebesusitiksime, nebeišgirsime šioje ašarų

Bernardas Brazdžionis

pakalnėje, mūsų gyvenime. Jų yra trys: Aistis, Baronas ir Vaičiulaitis. Štai jų portretų šešėliai.

Mačiau ir aš juos ir ne kartą girdėjau.

Mačiau gyvą Joną Aistį, filosofijos mokslų daktarą, laipsnį įgijusį Paryžiuje, po II pasaulinio karo dirbusį Kongreso Bibliotekoje Washingtone, DC.

Jonas Aistis maždaug tokio ūgio kaip kanauninkas Tumas. Tumas Vaižgantas jį labai mėgo, kartu abu yra dalyvavę literatūros vakaruose Lietuvoje. Visuomet turėję nesibaigiančių kalbų.

Poetas Aistis (iš Aleksandravičių šeimos, su kuriais pernai su seserim ir broliu poeto paminėjime Lietuvoje dar susitikom) universiteto studijų metais pasirašinėjęs Jonu Kossu-Aleksandravičium, tik vėlesniais metais pasirinko ne tik kaip pseudonimą – literatūrinį vardą,

(mukelta į 8 psl.)

Išlaidos "Visa" kortelėmis
2004 metų vasarą labai padidėjo. Užsieniečiai iš 96 šalių išleido 38.2 mil. JAV dolerių. Šią vasarą buvo naudotasi "Visa" kortelėmis 328 tūkst. kartų; - 21 proc. daugiau nei 2003 m. "Užsieniečių susidomėjimas Baltijos šalimis itin išaugo joms tapus ES narėmis. Jiems įdomu savo akimis pamatyti naujas ES šeimos nares" – teigia "Visa" atstovas Baltijos šalims Tommi Lassila. *Elta*

Nacizmo aukoms iš Lietuvos
– buvusiems koncentracijų stovyklų ir getų kaliniams – dirbusiems priverstinis darbus pramonės, transporto įmonėse bei žemės ūkyje, Vokietija sumokėjo apie 22 mil. litų kompensacijų. "Pirma kompensacijų dalis buvo pervesta 10 tūkstančių 653-ims pretendams. Dar liko pirmąją dalį, kartu su teisėtais įpėdiniais, pervesti 3-4 tūkstančiams asmenų ir pradėti mokėti antrąją dalį", - Eltai teigė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovė Dalia Kuodytė. Kompensacijoms gauti paraiškas buvo padavę maždaug 20 tūkstančių Lietuvos gyventojų, tačiau dalis nebuvo įtraukti į sąrašus, kaip neatitinkantys Vokietijos įstatymo reikalavimų. *Delfi*

Smiltynės perkela nuo spalio 1 d. perėjo prie nesezoninių kainų ir perkėlimo tvarkaraščio. Keleiviams ir lengviesiems automobiliams persikėlimo per Kuršių marias kainos išliks tokios pačios kaip vasarą, tačiau atpigs keltų paslaugos didesnėms transporto priemonėms – autobusams, įvairių tipų priekaboms. Pvz., vasarą mikroautobusas buvo keliamas už 60 litų, o nuo spalio 1 – už 44 litus. *Elta*

Kardinolui Vincentui Sladkevičiui atminti 50 litų sidabro moneta bus išleista kitais metais. Tai numatyta Lietuvos Banko papildytame proginių monetų išleidimo 2004-2005 m. plane, pranešė Lietuvos Bankas. Dar nutarta sumažinti 2005 m. numatytos išleisti vienos uncijos aukso monetas, skirtos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmams, tiražą nuo 1500 iki 1000 monetų. Šis pasiūlymas paremtas ypač didele numatomos monetos kaina (iki 1600 litų). *Pagal Eltą*

Vos sulaukę antrojo Seimo rinkimų turo rezultatų politikai puolė derėtis dėl naujosios valdančiosios daugumos. Seimo rinkimų antrajame ture pergale šventė Darbo partija, tačiau jai nepavyks turėti tokios daugumos, kuri leistų suformuoti naują valdančiąją daugumą. Antrajame rinkimų ture laimėjusi 16 rinkimų apygardų, Darbo partija naujajame Seime iš viso turės 39 mandatus. A.Brazausko ir A.Paulausko rinkimų koalicija "Už darbą Lietuvai", antrajame rinkimų ture gavusi 12 vietų Seime, iš viso turės 31 mandatą. 25 vietas parlamente turės Tėvynės sąjunga, Liberalų ir Centro sąjunga - 18, R.Pakso koalicija "Už tvarką ir teisingumą" bei Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga - po 10, Lenkų rinkimų akcija - 2. Šešiose apygardose laimėjo save išsikėlę kandidatai. Praėjus vos kelioms valandoms po balsavimo, prasidėjo derybos dėl naujos valdančiosios koalicijos suformavimo. Liberalų ir centro sąjunga bei konservatoriai pasiūlė dabartinę valdančiąją daugumą sudarantiems socialdemokratams ir socialliberalams suformuoti vadinamąją "vaivorykštės" koaliciją. Darbo partijos lyderis V.Uspaskichas jau pareiškė esąs pasiryžęs padirbėti ir opozicijoje. Antrasis turas vyko 66 vienmandatėse apygardose, kur pirmajame ture prieš dvi savaites nepavyko išrinkti Seimo nario. Kiekvienoje tokioje apygardoje varžėsi po du kandidatus, pirmajame ture surinkusius daugiausiai balsų. Antrajame Seimo rinkimų ture teisę balsuoti turėjo 2

mln. 468,3 tūkst. rinkėjų. Tačiau tik apie 40 proc. (įskaičiuojant balsavimą paštu) jų atėjo balsuoti. Aktyviausiai balsavo Pasvalio-Panevėžio, Karoliniškių, Lazdijų-Druskininkų, Kauno Žaliakalnio, Kalniečių, Dainavos, Centro apygardų rinkėjai, pasyviausi buvo Trakų-Elekrėnų, Kretingos, Skuodo-Mažeikių, Suvalkijos apygardų gyventojai. Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) galutinius Seimo rinkimų rezultatus turi paskelbti ne vėliau kaip spalio 31 dieną. Naujasis Seimas į pirmąjį posėdį turės susirinkti per 15 dienų nuo galutinių rezultatų paskelbimo. *Kauno diena*

Mokslus baigę ir kvalifikuoti Lietuvos gyventojai po poros metų Europos Sąjungos šalyse galės kur kas lengviau negu dabar gauti jų žinias ir kompetenciją atitinkantį darbą, jei mūsų šalyje pagal ES pavyzdžius bus sukurta kvalifikacijos patvirtinimo sistema, sakoma ryšių su visuomene agentūros "Taip!" pranešime spaudai. Įdiegus tokią sistemą, įvairiausių sričių specialistai – nuo eilinių darbuotojų iki vadovų – galės Lietuvoje gauti dokumentus, bet kuriam ES šalies darbdaviui įrodančius mūsų šalies piliečio įgytas žinias, kvalifikaciją ir sugebėjimus. Tai leistų lietuviams ES valstybėse dirbti darbą, atitinkantį jų profesinį lygį. „Kvalifikacijų pripažinimo sistema būtina, kad lietuviui gydytojui nereikėtų skinti braškių, o mokytojas iš Šiaulių galėtų dirbti pedagoginį darbą, pavyzdžiui, Berlyne. Šia kryptimi Lietuvoje jau žengiami pirmieji žingsniai“, – sakė ES Leonardo da Vinčo programos koordinavimo paramos fondo direktorė Birutė Miškinienė. Šiuo metu tokia sistema veikia tik dviejose iš dešimties naujųjų ES narių – Vengrijoje ir Slovėnijoje. Manoma, kad šios sistemos sukūrimas Lietuvoje gali trukti apie dvejus metus, o svarbiausias vaidmuo teks Švietimo ir mokslo ministerijai bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Kvalifikacijų pripažinimo sistema yra pakankamai naujas reiškinys ir visoje ES: ji pradėta kurti ir taikyti nuo 2002 metų. *Delfi*

Vėlinės

Gyvenimas yra lyg bangos, išskylančios iš okeano gelmių. Jos rieda ir rieda, vydamos viena kitą. Liūliuoja ir žėri saulės spinduliuose. Vienos dejuoja tamsių debesų prislėgtos, kitos putoja, trankosi, vaikomos vėjų ir žaibų...

Bet galų gale jos visos – liūliuojančios ir žėrinčios, dejuojančios ir prislėgtos, putojančios ir šėlstančios – jos visos, be išimties, išsekusios ir pavargusios, vos pasiekusios krantą, subyra, sukrinta ir tyliai sugrižta iš kur atėjusios – į okeano gelmes.

Mūsų gyvenimas yra kažkas panašaus. Ateinam į pasaulį slapčia ir nežinia iš kur, bėgam ir veržiamės per gyvenimą, vejami metų ir reikalų – tai griūdami, tai vėl pakildami, tai krykštaudami, tai kančios surakinti, tai gyvenimu persotinti, tai jo beveik neragavę. Bet galų gale mūsų gyvenimas, kaip tos bangos, pavargęs sukniumba, sudūžta ir grįžta į amžinybės glėbį.

Mirtis. Iš tikrųjų ji turėtų būti kažkas normalaus. Šventojo rašto psalmėse skaitome, kad žmogui sulaukti aštuoniasdešimt metų jau yra kažkas nuostabaus, bet juos peržengus – tik „labor et dolor“, vargas ir sopuliai. Žmogaus kūnas gali pakelti tik jam tikrą metų, darbų ir našų krovinį. Po to jis turi silpnėti, griūti ir pagaliau suirti. Kas gimsta, tas turi ir mirti.

Mes bijome mirties. Ji yra kažkas klaikaus. Dažnai ji ateina slapčia ir nelauktai. Ji mus apvagia, apiplėšia. Lieka darbai neatlikti, pažadai neįvykdyti, arimuose vaga tik įpusėta, dainos posmas neužbaigtas. Vaikai neužauginti. Net ir galingiausių mirtis pažemina ir sutrypia. Ji visus sulygina. Be išimčių, be gailėsčio, be atsiprašymo.

Netikinčiam mirtis turi būti kažkas ypatingai baisaus ir galutinai tragiško, kadangi jam ji yra be paguodos, be pažado, be vilties. Viename antkapy rastas toks įrašas: „Nemirti yra gyventi tų mintyse, kuriuos mes paliekam“. Norėti tik tokio prisiminimo? Siekti tik tokio nemirtingumo?... Toks nemirtingumas yra trumpalaikis, nes net ir didžiai pamilti mirusieji greit retai beaplanko mūsų mintis.

Kas yra mirtis tikinčiam? Šio gyvenimo pabaiga. Nebūtinai laukta ar pageidauta. Bet ji jam nėra kažkas begaliniai tragiško, nes tikintis žmogus visada žinojo, kad jo žemiškasis gyvenimas yra laikinas ir kad jis iš to, ką jis čia sutalpė, susikrovė ar pasistatė, išeidamas nieko nepasiims. „Nuogas gimiau, nuogas ir mirsiu“ – sako Jobas šventame Rašte. Tiesa, gal ir būtų gera, jei ateityje kas nors mane geru žodžiu prisimintų, sako jis, bet pagaliau ir tai ne tiek jau svarbu...

Tikinčiam buvo svarbu žinoti, kad po šio gyvenimo yra dar kitas. Jam buvo svarbu žinoti, kad kai kas – ką jis gero padarė, ką jis kentėjo, kiek jis mylėjo – nedings, bet jį lydės ir į anapus. Jam buvo svarbu žinoti, kad nežiūrint jo žmogiško trapumo ir laikinumo, jo klaidų ir nupuolių, jis regės Viešpaties veidą ir gyvens amžinai, nes tai pažadėta paties Išganytojo žodžiu: „Kas tiki į mane, tas gyvens amžinai ir neregės mirties per amžius“.

Vėlinių proga mes prisimename savo mirusius tėvus, artimuosius, bičiulius. Ne vien geru žodžiu mes juos prisimename. Malda mes juos prisimename, nes tikime, kad, jei juose yra užsilikusi kokia nors dėmė, mūsų maldos dėka Viešpaties gailėstingumo ją nuplaus.

T. Pl. B.

Lietuvos vyskupai aptarė eilinius darbus

2004 m. spalio 19-20 d. Vilniuje, Trinapolio Rekolekcijų Namuose, įvyko Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis, kuriame dalyvavo visi Lietuvos vyskupai ordinarai ir augziliarai. Kartu su Lietuvos vyskupais posėdžiavo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peter Zurbriggen ir jo patarėjas monsinjoras Charles Balvo. Vyskupai aptarė LVK sekretoriato parengtus pasiūlymus dėl nepilnamečių apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo. Nutarta su šiais pasiūlymais kreiptis į aukščiausias Lietuvos valdžios institucijas, kurios šiuo metu svarsto, ar yra pagrindo keisti įstatymus aiškiau apibrėžiant atsakomybę už nepilnamečių seksualinį elgesį. Buvo priimtas pareiškimas, pristatantis vyskupų požiūrį į šią problemą. Taip pat prisiminta, kad šie metai buvo paskelbti šv. Kazimiero jubiliejiniais metais. Posėdyje buvo aptarta jų užbaigimo lapkričio 18-21 dienomis programa.

Vyskupas J. Boruta istoriškai apžvelgė šv. Kazimiero - lietuvių jaunimo Globėjo minėjimo tradiciją ir anksčiau paskelbtą bulę. Dabar bažnytiniame kalendoriuje šią dieną yra minima šventojo Palaikų perkėlimo šventė. Vyskupai pritarė pasiūlymui kreiptis į Šv. Sostą leidimo šią dieną minėti visoje Lietuvoje kaip Šv. Kazimiero - lietuvių jaunimo Globėjo šventę.

Vyskupas J. Ivanauskas pristatė nuolatinį diakonų ugdymo, gyvenimo ir tarnystės gairių (Ratio fundamentalis) projektą. Iki kito posėdžio redakcinei komisijai bus teikiamos pastabos ir pasiūlymai.

Vyskupas J. Ivanauskas, ankstesniame posėdyje paskirtas pirmininkauti Eucharistinių metų rengimo komitetui, pristatė naujai išleistus Popiežiaus ir Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacijos dokumentus. Vyskupai svarstė, kaip būtų galima įprasminti ir išgyventi

(nukelta į 9 psl.)

TREMTINIO DUKTERS VAIKYSTĖS ĮSPŪDŽIAI

Elena Borusevičiūtė-Šidlauskienė

Borusevičių šeimos prisiminimai

Su šeima ištremtas Juozas Borusevičius iš Luokės apylinkės, Traulėnų kaimo, vežamas į Sibirą gyvuliniam vagonė ir tremtyje vis užrašinėjo sąsiuvinyje tai, ką patyrė. Jau daug metų, kai po visų negandų šis tremtinys ilsisi amžino poilsio vietoje, tačiau jo užrašus tebesaugo dukrė Elena, gimusi traukinyje, pakeliui į tremtį.

Šiame „Darbininko“ numeryje Sibiro lietuvių gyvenimą pamatysime per dukros Elenos prisiminimų prizmę; po to spausdinsime jos tėvų, Juozo ir Kotrynos Borusevičių prisiminimus.

Redakcija

* * *

Lopšinę ošė taiga

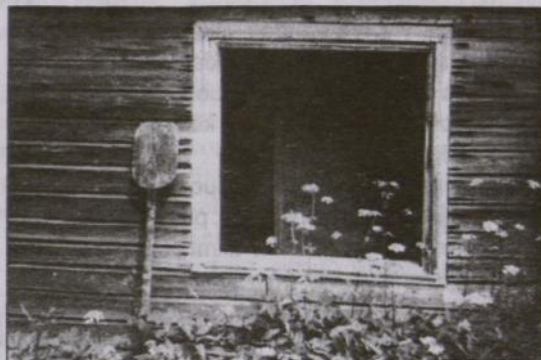
Gimusi gyvuliniam vagonė – traukiny, riedant į Sibirą, ačiū Dievui, tikrai pusseptintų metų teaugusi taigoje. Tiek iš tremties teprisimenu.

Važiavau su tėčiu į taigą malkų. Tenai miškuose žydėjo daug įvairiausių gėlių. Paskum Lietuvoje tokias pat gėles išvydau darželiuose. Tiesa, parvažiuojant virto vežimas – rąstai man kojeles prispaudė. Kurį laiką, – rodos neilgai net vaikščioti negalėjau. Tėvai darbavosi darže, o mane laikė šalia kažkokio kubilio ar dėžutės įtupdę. Kiek džiaugsmo, kai ėmiau palengvėle žingsniuoti...

Mano draugai? Nebeatmenu, nuo kelerių metų susidraugavau su ketveriais metais už mane vyresne tremtine lietuvaitė nuo Tryškių – ji buvo mano bendravardė, tačiau vadinau ją kažkodėl rusiškai – Lena. Mudvi buvom šitiek „susiklijavusios“, jog ne tik iš vienos lėkštės, bei ir tuo pačiu šaukštu abi valgydavom, – užtai kurią nors vieną ligai pričiupus, ir antroji iš paskos susirgdam. Atsimenu, labai įdomiai žaisdavome ir be galo rimtai pasinėkėdavom.

Vietiniai rusiukai? O taip. Jie su manim tikrai norė-

Kai Šiauliuose dalyvavau tremtinio iš Kuzurbos laidotuvėse, vienas iš tremtinių, kartu su mano tėvais važiavusių į Sibirą, pasakojo: „Kai tave su mama paguldė ant neštuvų ir nešė iš vagono, tavo tėvas nusivilko puspalatį – vienintelį savo šiltesnį drabužį – ir užklojo judvi...“

A. Balbieriaus nuotr.

davo draugauti. Tik aš nuo jų vis pabėgdavau. Kažkokie keisti jie man atrodydavo. Su tokia Tania Kulincova retkarčiais susitikdavom. Ji geros širdelės buvo. Sykį atlėkė pas mane patenkinta, ištiesta rankute, per purvinus pirštukus trykšta manų košė – draugė sauželėj lauktuvių man atnešė... Tąsyk ji ir pati mūsų darže pasivaišinti panoro – nusitempė mane prie kopūstų lysvės ir ėmė įrodinėti, kokie gardūs kopūstlapiai...

Vietiniams berniukams nepatiko, kam aš jų šalinuosi, kam daugiau už juos esu aprengeta.

– Bieli nie mci, bieli nemci! – mane pamatę jie šaukdavo, ir tai šunimi užsiundydavo, tai netgi jaučiu.

Kartą vaikštinėjau po kiemą. Atkūrė kaimynų Miša. Staiga pasijutau visa šiltai šlapia ir dvokianti. Mat viena šeimoje augau, su berniukais visiškai nebedraugavau, tad ir nesupratau, kad rusiukas mane apšlapino...

Toksai Serioža vos mūsų trobikės nesuplėskino, – mano tėtis nutvėrė jį jau ugnį kūrenant.

Tuos rusiukus tėvai savotiškai rengdavo. Vyresniuosis – dar žmoniškiau, mažesniesiems ypač vasarą užvilkdavo tarsi marškinius iš kažkokios neaiškos medžiagos, ir šie skrajodavo tarytumei angelai. Prisimenu, kaip mane mama gąsdindavo:

– Jeigu nesusitvarkysi drabužėlių ar žaisliukų, paimsiu bulvių maišą, iškirpsiu skyles galvai, rankoms ir šitaip tave apvilksiu – galėsi ir tu tokia kaip rusiukas vaikščioti.

Ir aš šventai tuo grasinimu tikėdavau. Taip mama man sulig šiai dienai įdiegė polinkį į tvarką.

Ogi kaip siaubingai rusiukus bausdavo! Novaja Kuzurba, kur mus apgyvendino, buvo gatvinis kaimas. Mūsų trobikės langas – priešais kaimynų kiemą – tai viskas matyti kaip ant delno. Nusikalto Pakiantcievų Zina. Motina pargriovė ją ir ėmė per nuogą užpakaliuką čaižyti dilgėlėmis. (Gal kaip juodžemų dilgėlės tenai buvo itin vešlios – lyg krūmokšniai kokie). Jei dukrė pabandydavo

keltis, motina spirdavo jai, kur pakliūdavo, "kirzavu" batu. Šitoji egzekucija tęsėsi visai netrumpai. Kitąsyk vėl susipyko Zina su savo motinėle. Barniui įsiliepsnojus, mergaitė užklykė motinai:

- Ja tebe žopu pakažu.

- I ja tebe žopu pakažu, - atkartoji ir toji.

Na, ir ėmė badytis plikais užpakaliais duktė su motina...

Ir dar įdomių dalykų rusų namuose esu pastebėjusi.

Pavyzdžiui, vienoje šeimoje tėvas – Miša, sūnus, - Miša, bet ir paršiukas – Miša, ir kačiukas – Miša, o gal dar keli Mišos. Niekad nesuvokdavau, kaip jie žino, kuri Mišą šaukia – kaip visi kartu nesupuola.

Turbūt dauguma tremtinių lietuviukų draugaudavo su vietiniais vaikais. Teko girdėti, kaip viena tremtinė lietuvė, žemaitė, bėdavojoši savo tautietiams, kad jos sūnūs ir duktė su tėvais nebenori kalbėtis lietuviškai – vis rusiškai burbuliuoja. Esu ir aš pastebėjusi, jog Sibire kai kurie lietuviukai, lankantys mokyklą, laikė garbingu dalyku kalbėti rusų kalba, o savo tėvų lietuviškos šnekos tiesiog gėdydavosi.

Taip, aš buvau iš tiesų uždaroka. Be minėtosios Lenos, dar turėjau puikų draugą – šunį Bobką. Per mudviejų draugystę tekdavo ir man nukentėti – gavau nuo mamos pylos, kai Bobikas bežaisdamas apipešiojo mano kailinį paltuką... taigi mėgau vienatvę, - viena pati sugalvodavau iš tikrųjų įdomių žaidimų. Buvau nepaprastai jautri – susijaudinusi nebegalėdavau pratariti žodžio, greitai pravirkdavau. Negalėjau pakęsti barnių, jei pervargęs tėvas, dieną naktį dirbęs, grįžęs į trobą suburbendavo ką nors pikčiau ant mamos, aš paskėsdavau ašarose. Sibire jaučiausi tarsi paukščiukas narvelyje, - visų svetimųjų bijojau, nedrįsau, vengiau.

Juk nebuvau regėjusi Lietuvos, tačiau tremyje man viskas buvo svetima – ir tos karštos vasaros, ir speiguotos žiemos, ir ta vėtra, kuri, atmenu, sykį rideno mane pažeme tarytumei kokį kamuolį...

Ir vis dėlto prisiminusi velionį tėvą, išpūdingiausią jo paveikslą matau iš Sibiro laikų. Kai jau Lietuvoje aš savo seserikėmis pasakodavau apie mūsų tėvą – aną sibirinį, jos nesuprasdavo, ar aš šneku apie tą patį, ar apie kitą...

... Mano tėve, Lietuvoje gimusios trys tavo dukterys regėjo tave vien žilaplaukį, o aš, rodos, atmenu tamsokus Tavo plaukus, atmenu nuo katorgiškų darbų dar nesulinkusį... Išstisomis paromis triūsei, kad ligotos mamos nevarytų į kolchozą, kad ji galėtų auginti irgi silpnutę mane. Viešpatie, juk Tu, pasak mamos, rankiojai duonos plutas iš šiukšlyno – šitaip pats maitinaisi, o man už gautą kapeikėlę tempdavai žaisliukus...

- Atskiro vagono žaislams reikės, - išvažiuojant mums į Tėvynę stebėjosi rusė.

Ir kai Tu valandikei kitai ištrūkdavai iš vergiškojo darbo, visas tepaluotas nuo to "Beloruso" vos ne vos peržengdavai netašytų rąstų mūsų trobikės slenkstį, ne-

nuplaunamomis rankomis paimdavai mane į glėbį ir... Giesmė, daina, eilėraštis... Kiek Tu man giesmių prigiedojai, kiek lietuviškų dainų pridainavai! Gieda gaideliai ankstų rytelių... Lakštingalėli, gražus paukšteli, kodėl nečiulbi ankstų rytelių? Kaip aš čiulbėsiu ankstų rytelių, - piemens išdraskė mano lizdelį... Arba vėl: Antano Baranausko "Anykščių šilelį" (Kalnai keltuoti, pakalnės nuplikę!...) ir "Kelionė Peterburgan".

Anei rašto, anei druko

Mums turėt neduoda,

Tegul, sako, bus Lietuva

Ir tamsi, ir juoda.

Kad tu, gudai, nesulauktum!

Ne taip, kaip tu nori, -

Bus, kaip Dievas duos,

Ne tavo priesakai nedori...

Antanas Vienažindys, Pranas Vaičaitis, Vincas Kudirka ir Maironis, Maironis, Maironis...

Pelėsiais ir kerpe apaugus aukštai

Trakų štai garbinga pilis...

- tėvelio balsas virpa vis labiau ir labiau. Į eilėraščio pabaigą per nesusipėtą nuprausti jo veidą ima riedėti ašaros. Pradedu nosike šniurkšnoti ir aš.

- Graži tu, mano brangi tėvyne... – užtraukia tėvas dar verksmingiau, tačiau tvirtu balsu – tikriausiai per visą Novąją Kuzurbą nuaidi vos ne anuometinis Lietuvos himnas.

O prieš miegą tėtis seka man pasaką – dažniausiai "Raudonkepuraite".

- Vėl virkdai nakčiai vaiką, - kaip visuomet papriekaištaudavo mama, kai aš pradėdau kūkčioti, kam vilkas prarijo senelę ir Raudonkepuraite, ašarotos ir tėvo akys.

Seka tėvas pasakas vis labiau mieguistu balsu, kol abudu užsnūstame...

Tu buvai man, Tėve, bene pats svarbiausias, gambiausias lietuvių literatūros mokytojas. Tu įskiepijai mano dar mažutėn širdelėn savo gimtojo krašto kalbą ir literatūrą. Mokykla, universitetas tikrai papildė mano žinias. Užtat kiekvienąmet, prieš dėstydamą Maironį, aš labai jaudinuosi. Cituoju šį didįjį mūsų tautos poetą ir girdžiu Tavąjį balsą. Ar supras mokiniai? Juk gimtadienio proga aš Tau, Tėti, paveikslą su Trakų pilimi padovanuoju. Dabar jis pas mane...

Tiesa, mama mane vaikišką eilėraščių atmintinai buvo išmokiusi. Ir skaityti bandžiau lietuviškai, ir rašyti, - "Genio" žurnalą iš Lietuvos atsiųsdavo.

Ech, toji Lietuva, Lietuva! Kasmet stoviu prieš klasę tokia bejėgė ir bijau prabilti. Apie Lietuvą... Kaip? Kokiais žodžiais? Nesupras, nesupras. Nepajus, nepajus, kaip aš...

Nes jie, mano mieli mokiniai, negirdėjo kaip aš apie šešerius metus tenai, Sibire, tremtyje, kaip tariama, jaučiama Lietuva.

Važiuosime į Lietuvą, kai važiuosime į Lietuvą; kuomet parvažiuosime į Lietuvą... nežinau, nuo kelių metų girdėjau nuolatos kartojamus šituos žodžius. Kas ji? Kokia gi toji Lietuva? Ir vaizdavausi aš ją tarytumei pasakų kraštą... Gražu gražu ir – žmonės be galo geri...

Paleido! Namo! Į Lietuvą! Abi su mama įlipome į stačiakampę sunkvežimio kabiną. Tėvas su daiktais – kėbule. Sunkvežimis iš lėto pajudėjo. Pravažiuojom pro mano geriausią draugę Leną, kuri važnyčiojo arkli – ratai buvo prikrauti mūsų rakandų. Lena stovėjo vežime ir, matyt, visa gerkle raudėjo – išsižiojusi baisiausiai. Lyg vakar tai būtų buvę, gerai atsimenu, anuosyk pagalvojau. “Kriok tu, kiek telpa, nes lieki Sibire, o aš šypsosiuos, nes važiuoju į LIETUVĄ”. Net keista, tačiau tikrai tikrai nuostabiai aiškiai prisimenu, su koku pasididžiavimu pagalvojau: į LIETUVĄ... Nors draugės vis dėlto buvo gaila.

Traukinys, be abejo, per lėtai riedėjo link Lietuvos. Mano mažoje galvelėje zujo mintys. Tiek dainų apie Lietuvą dainuota. Tiek eilėraščių deklamuota. Tiek raudota dėl jos, šitiek ilgėtasi... Turbūt mus pasitiks visa Lietuva? Su gėlėmis tikriausiai?

Mane prikėlė iš miego. Tebesapnuojančią Lietuvą fotografavo tame pačiame vagone važiuojęs kažkoks latvis. (Į Lietuvą nuotraukas jis mums iš tikrųjų atsiuntė).

Žiūrėjau pro vagono langą Lietuvos vis dar nesimatė. Traukinys sustojo.

- Lietuva! – tą burtžodį ištare, berods, tėvas.

Išlipom. Buvo ankstyvas pavasaris – Šv. Velykos. Nejaukiai baltavo sniego kalnai. Purtė drebulys.

- Tryškių geležinkelio stotis, - tai bene mamos žodžiai.

Mudvi su mama laukėme. Tėvas surado kažkokį žmogų su rogėmis. (Virš arklio galvos nebuvo išsikišusio lanko kaip Sibire). Įlipom į roges. Važiuojom. Sakė, iki

Luokės.

Luokėje irgi niekas mūsų nepasitiko nei su gėlėmis, nei be jų. Nuėjom į kapines. Mama suklupo prie kapo. Sakė, tai jos motina - mano babytė. Tai, žinau, kai buvau ar ne trejų metų, uždėjo mano rankutę ant popieriaus, apibrėžė ir pasiuntė babytei – tai anūkėlė sveikina... Ir kapai čia ne kaip Sibire, kur palaidojo ar ne Stasiuką, kuris ganė žąsis, juokėsi, mane vis kalbindavo, paskui gal difteritu sirgo, numirė, o mama manęs joku būdu nesivedė į pagrabą – galinti užsikrėsti, susirgti ir taip pat numirti ir amžius dūlėti Sibire (1988-ųjų vasarą jo kaukelius parvežė į Lietuvą)...

Šalta ir liūdna pasitiko mane mano išsvajotoji Lietuva...

Ak, tiesa. Apie mano draugą šunį Bobiką... Sužinoję, kad gali grįžti į tėvynę, tėvai pardavė karvę. Ją nupirkusi rusė pareiškė, kad su karve išsiveš ir mūsų šunį. Mama nesutiko. Kol dokumentus sutvarkys, šuo tepabūna. Be to, jis yra piktas, svetimas prie jo neprieis. Rusė nusijuokė. Ramiiai nuėjo prie Bobkos, atrišo pasaitą ir šuo ramiausiai sekė paskui ją.

- Jei šuns neduos, nepirksiu nė karvės, - pridūrė.

Mama nebeturėjo ką ir besakyti. O aš joku būdu nenorėjau skirtis su savo draugu. Tačiau mano širdgėlos niekas nepaisė.

Išvažiavimo dieną, tėvams užsiėmus lagaminų krovimu, išlėkiau atsisveikinti su mano mėgiamiausiomis vietelėmis. Nusileidau takučiu prie upelio, tekėjusio netoli nuo mūsų trobikės. Jo krantai buvo apaugę vešliais raudonųjų bei juodųjų serbentų krūmais, kurių buvo tiek daug. Lietuvoje maždaug tiek auga alksnių (dabar man taip atrodo). Nuskuodžiau ir prie kedro, - aplink jį pavasarį raudonuodavo uogos – didesnės už lietuviškas žemuoges, bet šiek tiek mažesnės už braškes. Tarp kitko, neatsimenu, kad tenai obelių būtų buvę. Siuntiny iš Lietuvos radom obuolių, pašalusių, - tai skanėstas besąs. Taigi grįžau į kiemą, - ogi Bobka kad puls prie manęs. Laizo kojas, o cypia, o kaukia. Jau mums važiuojant šuo bėgo paskui sunkvežimį. Nujautė šuniška širdis, kuomet mus į tolimą šalį išlydėti...

Kai Lietuvoje apsisitajom iš pradžių pas tėvo brolių – dėdę Antaną Borusevičių, man buvo labai įdomūs žodžiai: giminės, dėdė, teta, pusbrolis, pusseserė... Šitokių iki tol nebuvau nei regėjusi, nei girdėjusi.

Skurdūs mano tremties vaikystės atsiminimai. Tačiau – kruopelytė prie kruopelytės... Juk mūsų, mažyčių pilkų žmogeliukų, gyvenimo istorijos irgi įeina į didžiąją tautos istoriją. Laimė, po tėvo laidotuvių radau namo palėpėje, portfelyje, tarp įvairiausių popierių, brangų sąsiuvinį – kad ir trumpoką laikotarpį teapimančius tėvo tremties užrašus. Ir mamos atsiminimus užrašiau. O tėvas 1979-tųjų liepos 7-tąją, per mano sesers Virginijos gimtadienį, man prasarė:

- Nebedirbsiu kolchoze. Surašysiu viską, ką iškentėjau po karo ir Sibire. Mama to visko nežino. Jai niekuomet nepasakojau. Kad nesijaudintų. O tu žinosi, kur mano

Kaunas

A. Balbieriaus nuotr.

atsiminimus dėti. Gal ateis laikas...

Taip ir išvažiavau į Telšius. O po savaitės – liepos 14-tąją suskambo šeimininkės, pas kurią gyvenau, telefonas ir pranešė, jog tėvą darbo metu pervaziavo mašina – tiesiai ant galvos pataikė.

Apie ką žadėjo parašyti tėvas? Taip ir nusinešė savo "raštus" į nebūtį... Ką gi galėjau padaryti aš?

Iki tėvo žuvimo dienos ir po jos dėsčiau lietuvių kalbą ir literatūrą, ugdžiau meilę Lietuvai. Manęs nuo Lietuvos niekas ir niekuomet nepajėgė atskirti, nes Tėvynė – mano širdy. Anot liaudies išminties, nėra to blogo, kas neišeitų į gerą: atplėšę mane nuo Lietuvos, amžinai su ja sulydė ir "prie Brežnevo", ir "prie visų kitų" – ne tik šiandien pasakojų mokiniams apie tremtį, – ir kad bent kas kada mane būtų dėl to sudraskęs ar nubaudęs.

Mano pabandymus brūkštelti kažką, panašoką į eilėraštuką, apsakymėlį, irgi, regis, nulėmė anie ankstyvosios vaikystės metai, – žinoma, tėvo literatūros pamokos Sibire, nes jis pats nebuvo keturių skyrių baigęs, – likęs anksti be tėvo daugiavaikėje šeimoje, gabumus literatūrai bei matematikai galėjo atskleisti nebent savo pirmagimei...

ATGAILA

*Nematai? Ar jau
matai kūdikystės
sutremtą lopšį?!*

*Ratai pasupo
skurdas suvystė,
lopšinė ošė -
taiga. Įšalo
Motinos ašaroj
vaiko dalužė.*

*Sparnai – į nevalią,
sparnai – į pašalą,
sparnai - nesudužė...*

*Raudonvėliavnešy,
savo narsos nepaklojęs
prieš bėgių slibiną,
rijusį brolių,*

*prie tremties
 motinos
 kojų
suklupęs kartoki
Sveikamariją...*

Tos besiliejančios mintys išplaukė iš mano, tremtinio dukters, vaikystės atgarsių tų metų birželio 14-tąją, kada Lietuvoje buvo minimas deportacijos 50-metis. □

Elena Šidlauskienė, Telšių katalikiškos gim. liet. kalbos mokytoja

Bendruomenininkė iš New Haven, Ct, – JUDITA KAZLAUSKIENĖ

New Haven, CT, Lietuvių Bendruomenės apylinkė turi gražią tradiciją – jaunimas globoja, aplanko senus bendruomenininkus, kuriems metų našta ar kokia negalia neleidžia lankytis bendruomenės susibūrimuose; palaiko su jais nuoširdžius santykius. Apie vieną, turbūt seniausią apylinkės narę – Juditą Kazlauskienę noriu skaitytojams papasakoti.

Judita Kazlauskienė

Judita Jasevičiūtė-Kazlauskienė gimė Višakio Rūdės parapijoje, Lodiško kaime, Marijampolės apskrityje. Tėvas buvo ūkininkas, turėjo paveldėjęs žemės iš savo tėvų, o apsivedė neturtinga, kaip pasakoja Judita, iš meilės. Šeimoje augo trys vaikai. Į Ameriką tėvas buvo atvykęs dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Išdirbęs septynis metus ir sutapęs septynis šimtus dolerių, grįžo į namus, atidavinėjo skolas savo broliams už ūkį. Įdomus Juditos asmeninis gyvenimas. Augęs kaimynas, Anupras Kazlauskas prieš išvykdamas į Ameriką, atėjo atsisveikinti su nuoširdžiais kaimynais ir lopšyje pamatęs ką tik gimusią Juditą, tarė – čia bus mano žmona.

Ir tikrai, septyniolikai metų praėjus, jis grįžo pas Jasevičius ir paprašė dukters rankos. 1932 m. jie susituokė Lietuvoje, gavę iš Vilkaviškio vyskupo tam leidimą, nes Judita buvo per jauna tekėti. Šeima vienerius metus pragyveno jos tėvų ūkyje, o tų pačių metų gegužės 1 dieną, paliko Lietuvą.

Amerikoje, New Havene, jaunutę nuotaką su vyru pasitiko vyro brolis Leonas Kazlauskas su šeima.

Su vyru Anupru Judita užaugino sūnų Leoną ir dukrą Marijoną. Sulaukė septynių anūkų, turi jau aštuonis proanūkius.

Visą laiką Judita išdirbo sunkų fizinį darbą Winchesterio fabrike. Bet visada jai užteko jėgų ir laiko bendruomenei veiklai. Daug metų buvo viena iš aktyviausių Moterų sąjungos, Šv. Onos, Šv. Rožančiaus organizacijų narė, aktyvi Vyčių sąjungos narė. Ji dar pasakoja, kad visada dirbo dėl labdarybės, nežiūrėdama sau naudos, norėdama išlaikyti lietuviybę.

Atvykusi į Ameriką prieš 72 metus, Judita Kazlauskienė puikiai supranta naujakurių vargus ir bėdas, daugeliui ji yra padėjusi, apnakvindinusi, pavalgydinusi, ilgesniam laikui suteikusi pastogę, susirasti darbą. Dar prieš du metus ji žvaliai sukdavosi virtuvėje kepdama savo skanius mielinius pyragus parengimams. Dabar, sveikatai pablogėjus, (ji sunkiai vaikšto) Judita mielai laukia žmonių, kurie apsilanko pas ją. Nors metų našta ir negalia slegia šią moterį, bet ji turi puikią atmintį, moka gražiai dainuoti, visada pilna sąmojaus.

Pasilikite, miela Judita, tokia pat bendraujanti, draugiška ir mylinti artimą.

Sigita Šimkuvienė

(atkelta iš 1 psl.)

bet ir dokumentaliai (oficialino kaip pavarde. Iš pažiūros žmogus, kaip ir visi mirtingieji, net ir poeto nevaidino (kaip jo kolega Miškinis ar jų abiejų meisteris Binkis), kuklus, be jokios didybės manijos, ir gaudus. Ką jau kalbėti apie gaudumą. Kūryboje jis pasiekęs mūsų gaudžiosios poezijos viršūnę, į kurią pirmas buvo įkopęs Antanas Vienažindys.

Ne vieną kartą viename literatūros pasirodyme esam dalyvavę trys tos pačios kartos poetai: Jonas Kossu Aleksandravičius, Antanas Miškinis ir šių žodžių autorius. Man paliko atmintyje kažkieno taikli charakteristika: Jonas verkia, Antanas dainuoja, o Bernardas šaukia.

Savo kūrybą Aistis skaitė (būtinai tik skaitė, nes Miškinis perpus deklamavo) iš nedidelių lapelių tarp pirštų laikydamas, kad vėjas jų neišplėštų, jei prie pulto, pasidėjęs ir prispaudęs, kad jie neskubėtų verstis, nes jis turi visus iki galo perskaityti. Skaitė neišleisdamas teksto iš akių, kad nedingtų nė vienas sintaksės ženklas, kad žodis neprarastų prasmės ir ryšio su visu tekstu.

Įtraukęs į savo lietuvišką tekstą Heinrich Heine eilutes, jis taip skaitė jas -

"Ich weis nicht, was soll es bedeuten,
dass ich so traurig bin",

kad mes jutome kaip tamsyn vis eina skliautas ir Jono daina gaudyn ir įstabyn...

Galėsime sakyti: mačiau gyvą Aloyzą Baroną, nebūtinai baroną, (mažąja B. raide), valstietį nuo Vabalninko, ir kartu biržietį, nes jis čia mokėsi gimnazijoje ir "gimė" ir augo kaip literatas, Leonardo Žitkevičiaus (Balio Pavablio), Eugenijaus Matuzavičiaus vienmetis, Balio Sruogos, kun. Kazimiero Vinco Stonio, Kazio Binkio žemietis...

Stambaus kūno sudėjimo, neperjudrus, nesikarščiuojantis kaip koks dzūkėlis, bet ir ne toks kaip gimų apatinė pusė, žemaitis. Neužmiršęs vabalninkiškos tarmės, nė vabalninkų alučio skonio, gink Dieve, nepijokas.

Jo skaitymo klausydamas jautiesi, lyg girdėtum girą rūgstant ir burbuliuojant, be didelės įtampos, nes ir jis pats nesijaudina, lyg sakytų: labai čia man!

Su pasidžiavimu galėsi sakyti: mačiau ir girdėjau Antaną Vaičiulaitį. Tai poetiškas beletristas, nerealaus realistas, aukščiausio laipsnio žodžio ir stiliaus estetas, sielos gelmių išmanytojas, vaikų pasaulio draugas, taip pat ir literatūros mokslo vyras, knygų aptarėjas, kūrybos kritikas.

Daugiau negu vidutiniško ūgio, lėtų judesių, nemėgstas

nei žodžio, nei gesto išdaigų, rimtybė neišpasakyta, bet kaip gerai nusiteikęs nusišypsos, nors "prie ronos dėk", tikra dūšia.

Ir, be to, tikros europietiškos kultūros, gerai išauklėtas, diplomato povyzy, kalba lyg paniūromis, bet kiekvienas žodis sukirčiuotas pagal Joną Jablonskį, nors jam, kilusiam iš Želvių, beveik iš vidurio Suvalkijos, iš Jablonskio mokytis nereikėjo. Jo sintaksės, gramatikos ir žodyno gali pasimokyti kiekvienas aukštaitis, nors jis būtų ir Baronas, nekaltant jau apie "brolius žemaitėlius".

Vaičiulaitis – ne koks iš kaimo vidurio, bet matęs daug svieto, išmanęs apie meną, politiką, bet jei tomis temomis kada rašė, tai tik kad reikėjo kaip tarnautojui.

Beje, būčiau užmiršęs – kurį laiką dirbo ir diplomatinėje Vatikano atstovybėje.

Tekstą skaito be artistinių išmonių, paprastų paprasčiausiai, lyg būtų perspėjęs klausytoją – gerbiamieji, susikaupkim, užmirškim visą aplinką, nusikelkim į aną pasaulį. Ir pats tuo, ką skaitė, labai rūpinosi. Rašydamas iš adatos galėjo priskaldyti vežimą, kaip "Valentinoj", kuri kai kam nieko ypatingo, o kai kas į padanges kelia.

Grynas suvalkietis nemėgsta barbarizmų, bet kei kurie "gimtieji" žodžiai, kuriuos Pranas Vaičaitis parašė, buvo jam ne "barbarizmas", o mamos paniūniuota lopšinė, kurios pirmą eilutę Vaičiulaitis ir savo apysakų bei pasakų rinkinį pavadino "Kur bakužė samanta".

Paminėjau eskiziškai tik tuos tris iš visų trisdešimties, kadangi jie jau mirę, baigti, ir su jais nei Los Angeles, nei kur kitur nebeteks susitikti. Su gyvaisiais dar visko gali būti.

Trumpai šią eskizų galeriją galėčiau baigti, pasimokęs iš kitų vabalninkų:

Toks, koks buvo, toks paliko Vaičiulaitis,
Toks Baronas Aloyzas, toks ir Aistis,
Bet visaip dar gali būti su gyvaisiais,
Dar ne vieno jų portretas gali keistis.

Aloyzas Baronas

Jonas Aistis

Antanas Vaičiulaitis

A.†A. EDMUNDA ARBA amžinybėm palydint

Tenka atsisveikinti su bičiuliu Edmundu, kurį prieš porą mėnesių apkabinau Kalifornijoje, iškeldamas į Lietuvą. Dabar po lietuviškuoju dangumi atkeliavo ir Edmundo pelenai. Prieš porą metų, atsisveikinęs su poetu Bernardu Brazdžioniu Los Angeles mieste, po kelių savaičių sutikau Vilniuje jį jau karste. Skubiai skirstosi 80-mečių karta.

Žmogaus, ypač tokio amžiaus, mirtis yra būtinybė. Prieš mirtį neprotestuojama ir ji negali būti laikoma kokia tai tragedija. Mirtis tik atneša liūdesį ir skausmą pirmiausia šeimai, toliau draugams, bendruomenei. Paprastai išskaičiuojami mirusiojo darbai, pavaikščiujama jo gyvenimo keliais, suinventorizuojamas jo profesinis palikimas. Ir tai yra teisinga. *Redde quod debes* – sakydavo senieji romėnai. Dideliais nuopelnais tautoms ir visai žmonijai garsėja mokslininkai, rašytojai, dvasiškiei, auklėtojai, menininkai, valstybininkai. Bet turime pripažinti, kad ne visi yra apdovanoti ypatingais talentais ir ne visiems talentams lemta išsiskleisti. Tačiau yra erdvė, kurioje nuostabius darbus gali padaryti visi: jauni ir seni, labai išsilavinę ir mažai raštingi, vyrai ir moterys, didžiais talentais apdovanoti ir ypatingais gabumais nepasižymėję, netgi daugiau – ne tik tie, kurių darbai istorijoje išlikę, bet ir apie kuriuos niekas nėra girdėjęs. Toje erdvėje žmogaus nuopelnai yra didesni, negu visų jo atliktų darbų suma. Šioje erdvėje darbai matuojami asmenine auka.

Toje erdvėje okupacijų laikais Lietuvoje ir išeivijoje buvo daug ūkininkų, kunigų, mokytojų, rašytojų, darbininkų, mokslininkų, vyrų ir moterų tikinčių lietuvių, labai mažai ateistų, turtuolių, kitataučių, ir visai nebuvo šėtono nei Perkūno garbintojų. Ta erdvė yra rezistencija. Ji formuojasi, kai, prof. Juozo Brazaičio žodžiais, tamsiausioje naktyje reikia išsaugoti tikėjimo ir vilties žiburius.

Nėra kalbos, kad išeivija negali lygintis rezistencijai okupuotoje Lietuvoje. Bet ir išeivijos dalis Lietuvos laisvės labui aukojosi didvyriškai. Išeiviams nereikėjo aukoti gyvybių, bet jie galėjo aukoti laiką, pinigus, o labiausiai širdį. Priešas buvo užėmęs mūsų žemę, pavergęs tautą, naikino žmones, kad Lietuva liktų be lietuvių, bet laisvieji tremtiniai Vakaruose galėjo ginti bolševikų neužimtas teisines, politines, diplomatinės, kultūrinės, religines teritorijas. Ir ta gynyba buvo išeivijos rezistencija. Toje erdvėje plūso ir bičiulis Edmundas, su kuriuo atsisveikiname. Vokiečių okupacijos metais jis dalyvavo antinacinėje rezistencijoje ir nevengė pavojingų situacijų. Asmeniškai jį pažinau išeivijoje.

Architektas Edmundas Arbas

Pirmasis didysis politinis laimėjimas Amerikoje Lietuvos labui buvo 1965 priimtoji HCR 416 JAV Kongrese. Kova už tą rezoliuciją vyko šešerius metus. Edmundas tos akcijos ištakose buvo akciją vykdančios organizacijos gen. sekretorius. 40 metų dalyvaudavo konferencijų Baltijos valstybių reikalais organizavime, kur dalyvaudavo Amerikos senatoriai, kongresmanai, gubernatoriai, aukščiausi administracijos pareigūnai. Daug metų buvo Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fronto bičiulių vadovaujančiose pozicijose. Tos organizacijos įvykdė didžiuosius išeivijos darbus. Buvo profesijos žmogus, priklausė amerikiečių ir lietuvių profesinėms organizacijoms, nešė atsakomybę už savo gausios šeimos išlaikymą ir išmokslinimą, o rezistencinei veiklai visada surado laiko. Ir pastaruoju metu, kai fizinės jėgos buvo išsekę, lietuviškai veiklai aukėjo tų jėgų likučius.

Išsėkis Viešpaties ramybėje, Edmundėli, kaip tave privačiame bendravime dažnai vadindavo gerai nusiteikęs Tavo bičiulis poetas Bernardas Brazdžionis.

Juozas Kojelis

Lietuvos vyskupai aptarė eilinius darbus

(atkelta iš 3 psl.)

Eucharistinius metus mūsų šalyje. Lietuvoje Eucharistiniai metai oficialiai bus pradėti švęsti Advento pirmąjį sekmadienį, pabaigus minėti šv. Kazimiero jubiliejinius metus.

Lietuvos Šeimos centro direktorė Vijoleta Valantiejūtė pateikė centro veiklos ataskaitą, biudžetą bei pasiūlymus ateities planais, tarp kurių – siūlymas atnaujinti Sužadėtušų

rengimo Santuokos sakramentui programą. Po svarstymo vyskupai pritarė, kad būtina programą atnaujinti. V. Valantiejūtė nutarta paskirti Lietuvos Šeimos centro direktore dar vienai trejų metų kadencijai.

Lietuvos Katechetikos centro direktorius kun. Vidmantas Balčaitis pateikė centro veiklos ataskaitą bei planuojamą biudžetą ir programą. Buvo aptartos naujos tikybos dėstytojų programos kryptys, pritarta minčiai, jog būtina naudoti naujausius pedagoginius metodus, tačiau drauge

užtikrinti autentišką tikėjimo tiesų perdavimą. Siekiant, kad Katalikų Bažnyčios mokymas būtų deramai perteikiamas, eksperimentinės tikybos mokymo programos taikymo rezultatus peržiūrės vyskupų sudarytos komisijos.

Lietuvos Caritas direktoriaus kun. Roberto Grigo kadencija pratęsta dar vieniems metams. Per šį laikotarpį bus peržiūrėtas Lietuvos Caritas statutas ir veiklos kryptys.

Kitas LVK plenarinis posėdis įvyks š. m. gruodžio 9 d. Kaune.

JAV Lietuvių Bendruomenės XVII Tarybos Antroji sesija

I saulėtąją Arizoną, jos sostinę Phoenix, iš visų Amerikos kampelių rugsėjo 24-26 dienomis į XVII Tarybos Antrąją sesiją rinkosi JAV LB Tarybos nariai, Krašto valdyba su savo pirmininke Vaiva Vėbraite ir kiti garbingi svečiai.

Jau penktadienį iš pat ryto Krašto valdybos turėjo savo posėdį, sprendė aktualiausias LB klausimus.

Atvykusius mielai registravo Aldona Vaitkienė - Arizonos apylinkės valdybos narė. Iki penktadienio susipažinimo vakaro atvykusieji įvairiai leido laiką, kas lankė Phoenix įžymybes, kas mėgavosi baseino malonumais.

Pirmas pasveikinimo žodį tarė JAV LB Arizonos apylinkės pirmininkas Dr. Rimantas Vaitkus. Jis pasidžiaugė gausiai susirinkus į šį vakarą, palinkėjo gerų darbinių dienų sesijos nariams, malonių susitikimų.

Susipažinimo vakaro prelegentas - Lietuvos Respublikos Ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas. Ambasadorius pasveikino susirinkusius į JAV Lietuvių Bendruomenės XVII Tarybos antrąją sesiją ir pakvietė LB Tarybą prisidėti prie Lietuvos diplomatinės pastangų siekti JAV Kongreso ir vyriausybės palankumo dėl Lietuvos ir kitų naujųjų ES šalių įtraukimo į bevizio režimo programą. Savo kalboje ambasadorius taip pat apibūdino Lietuvos ambasados JAV naująją darbotvarkę, kuri apima bendrus projektus su JAV, NATO plėtros tęstinumą, bei verslo ir turizmo plėtrą.

Po ambasadoriaus V. Ušacko kalbos, susirinkusiems buvo parodytas trumpas dokumentinis filmas apie Arizonos apylinkės lietuvių gyvenimą, jų veiklą.

Šeštadienį, iš pat ryto, prasidėjo pirmas posėdis.

JAV LB XVII Tarybos Antrosios sesijos atidarymo žodį tarė LB Tarybos Prezidiumo pirm. Regina Narušienė. Skambėjo JAV ir Lietuvos himnai. Invokaciją pravedė prel. Edmundas J. Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams, atvykęs iš Kanados.

Buvo pagerbti mirusieji JAV LB Tarybos nariai. Sveikinimo žodį tarė Vakarų apygardos pirmininkas Antanas Polikaitis. Garbingų svečių tarpe dalyvavo LR ambasadorius V. Ušackas ir JAV ambasadorius Lietuvai Stephen Mull, kuris nustebino susirinkusius puikia lietuviška sveikinimo kalba.

Posėdžio darbotvarkė su keliais pataisymais buvo priimta vienbalsiai. Praėjusios sesijos, vykusios Omaha, NE, protokolą perskaitė prezidiumo sekretorė Jūratė Budrienė.

Svečių tarpe reikia paminėti ir Lietuviu Fondo pirmininką Arvydą Tamulį, o taip pat Tautos Fondo pirmininkę Dr. Giedrę Kumpikaitę, praėjusios šokių šventės rengimo komiteto pirmininkę Audronę Tamulienę.

Vaiva Vėbraite ir JAV Ambasadorius Lietuvoje Stephen Mull

JAV LB Tarybos nariai posėdžio, įvykusio Phoenix, AZ, š.m. rugsėjo 25 d., metu.

Visos nuotraukos A. Dziko

Pirmajame posėdyje prezidiumo pirmininkė Regina Narušienė perskaitė savo pranešimą.

Antrasis sesijos posėdis prasidėjo Krašto Valdybos pirmininkės Vaivos Vėbraitės padarytu išsamiu pranešimu, apie visas LB veiklos sritis, pačius aktualiausius uždavinius iškilusius Bendruomenei paskutiniu metu; tolimesnis bendradarbiavimas su Lietuvių Fondu, lietuviškų parapijų uždarinėjimas ir kiti reikalai.

Krašto valdybos vicepirmininkų metinės ataskaitos buvo išsiuntinėtoms visiems JAV LB Tarybos nariams dar gerokai prieš sesiją, tad pasisakė tik keletas valdybos narių: švietimo tarybos pirmininkė Dalilė Polikaitienė, ji pakvietė visas apylinkes prisidėti prie švietimui lėšų sutelkimo vajeaus, bendradarbiauti su lituanistinių mokyklų mokytojais, žinoti jų problemas. JAV LB KV vicepirmininkas sporto reikalams Laurynas Misevičius pakomentavo praėjusį ŠALFO krepšinio turnyrą, paminėjo apie artėjantį didelį pasiruošimą sekančiom sportinėms žaidynėms, kurios vyks kitais metais Lietuvoje.

Juozas Polikaitis padarė trumpą pranešimą, kaip sekasi socialinių reikalų taryboje. Dr. Elona Vaišnienė – atsakinga už Lietuvių Bendruomenės plėtrą pasisakė, kad norint išplėsti mūsų veiklą, būtina naudotis kompiuteriu ir visą informaciją apie įvairius renginius ir reikalus rašyti dviem kalbom.

Po šių pasisakymų buvo užduota keletą klausimų, į kuriuos atsakinėjo Vaiva Vėbraitė. Tarybos nariams buvo pristatyti du nauji Krašto valdybos nariai – Ekonominio reikalų tarybos pirmininkas Andrius Jurkūnas ir reikalu vedėja – Gintarė Ivaškiene. Šioms kandidatūroms pritarė visi tarybos nariai.

Šiame posėdyje buvo patvirtinta JAV LB 2005 metų sąmata, ją pateikė dr. Laima Karosienė – vicepirmininkė Lietuvių Bendruomenės ištekliais, ir išdininkas Ramutis Pliura.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė šios komisijos pirmininkas Gintaras Čepas.

Po antro posėdžio svarstytų klausimų, visi ėjo pietauti. Ir prie pietų stalo vyko diskusijos įvairiomis temomis.

Trečią posėdį pradėjo savo pranešimu Saulius Anužis – Garbės teismo pirmininkas. Jo pranešimas sulaukė daug klausimų.

LR Seimo ir JAV LB Komisijos pirmininkas Gediminas Leškys savo pranešime palietė tuos klausimus ir problemas su kuriomis susidūrė jo vadovaujama komisija. Taip pat pirmininkas atsisakė šių pareigų. Kaip ir visada buvo įdomus Liudos Rugienienės pranešimas, ji atstovauja JAV LB Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Ji pasakojo apie PLB susitikimą šią vasarą Lietuvoje Druskininkuose, kokie klausimai buvo svarstomi, kokius uždavinius sprendžia kitur gyvuojančios Lietuvių Bendruomenės.

Daug buvo nuomonių apie tolimesnį Lietuvių Fondo ir Bendruomenės bendradarbiavimą, prieita vieningos išvados – sudaryti bendrą abiejų šalių darbo grupę, kuri spręstų iškilusias problemas. JAV LB įstatų ir taisyklių pakeitimo ir patobulinimo klausimas susilaukė taip pat

Dalis JAV LB Krašto valdybos, posėdžiavusios Phoenix, AZ, š.m. rugsėjo 24 d. (iš k.): pirmoje eilėje – A. Banionytė, pirm. V. Vėbraitė, dr. E. Vaišnienė ir M. Rėmienė; stovi – J. Polikaitis, dr. L. Karosienė, L. Misevičius, D. Polikaitienė, A. Dzikas, G. Stankūnienė ir S. Bačkaitis

didelio dėmesio. Buvo nutarta dar padirbėti prie jų patobulinimo.

Ketvirtas posėdis prasidėjo atskirais Tarybos komisijų posėdžiais. Komisijos posėdžiuose buvo svarstomi joms priklausančių sričių klausimai, iškilę prieš sesiją ar jos metu. Rezoliucijose Taryba nustato JAV LB veiklos kryptį ir jos būdus. Buvo paprašyta, kad komisijos apsiribotų rezoliucijų skaičiumi nuo 1-5, ir būtinai atkreiptų dėmesį į rezoliucijų kokybę, o ne kiekybę.

Po šio posėdžio visi skubėjo į Navajo Ballroom, kur vyko iškilinga bendra vakarienė. Vakarienės garbės svečias – JAV Ambasadorius Lietuvai Stephen Mull skaitė savo paruoštą kalbą lietuviškai, tuo pradžiugino visus ir susilaukė nuoširdžių plojimų. Savo pranešime Ambasadorius kalbėjo apie Amerikos ir Lietuvos bendradarbiavimą, bendrą kovą su terorizmu.

Sekmadienis tarybos nariams prasidėjo mišiomis, kurias 8 val. ryte aukėjo prelatas Edmundas J. Putrimas. Po mišių visi skubėjo į penktą posėdį, kurio pagrindinė tema buvo Tarybos Komisijų rezoliucijų pristatymas, diskusijos ir tvirtinimas. Iki pietų buvo patvirtintos šių komisijų rezoliucijos: ekonominių reikalų ir finansų. Po pietų Tarybos nariai dirbo toliau ir buvo apsvaistytos ir priimtos rezoliucijos kitų Tarybos Komisijų, kaip jaunimo, kultūros, organizacinių, religinių, sporto, švietimo, visuomeninių reikalų.

JAV LB Tarybos XVII antrosios sesijos nariai užbaigė darbą, vieningai sudainuodami kompozitoriaus K. Vasiliausko dainą „Žemė Lietuvos“. Kitą rudenį JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai, Krašto Valdyba vyks į Detroitą, kur vyks sekanti sesija.

Pabaigai norisi palinkėti, kad mūsų Lietuvių Bendruomenė ir toliau vienytų ir jungtų visas mūsų kartas išsaugojant kalbą, išlaikant papročius, tautos kultūrą ir dvasingumą.

Sigita Šimkuviene

91-sis VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS – SEIMAS

(pradžia praeitame nr.)

Garbės narystės pirmininkas Frank Petrauskas pranešė apie šių metų naujas garbės nares – Bretnice Aviza, 136 kp; Hudson-Mohawk; Anne Marie Kassel, 157 kp, Lemont, IL, ir Veronica Bizinkauskas, 1-ma kp., Brompton, MA. Taip pat pranešė 2005 m. garbės narystės kandidatą Alexander Mockus, 112 kp, Chicago, IL.

Sekė "Pagalba Lietuvai" valdybos pirmininkės Reginos Juškaitės-Švobienės išsamus pranešimas apie šio padalinio praėjusių 2003-2004 metų veiklą.

Nuo padalinio įsteigimo 1990 m. į Lietuvą buvo išsiųsti 92 talpintuvai, kurių vertė siekė virš 71 milijono JAV dolerių. Kadangi šiuo laiku negaunama vaistų ir medikamentų ir nežinia, ar ateityje bus gaunama daugiau vaistų siuntoms (paskutinis talpintuvas išsiųstas 2002 m.) iš Catholic Medical Mission Board, New Yorke (pagrindinė organizacija, kuri parūpindavo vaistų siuntas), tai "Pagalba Lietuvai" reikia nustatyti ateities gaires medicininės/humanitarinės srities programai.

Nuo 1989 m. Vilniaus arkidiecezijoje veikia "Caritas" programos: Betanijos sriubos virtuvė, Vaikų dienos centras, Motinos ir vaikų centras, Motinos Teresės gailėstingumo seselių globos ir nakvynės namai, vaistinė, ir Visų Šventų dienos centras ir paauglių namai. "Caritas" dirba 26 etatiniai darbuotojai ir dar padeda virš 130 savanorių talkininkų. "Pagalba Lietuvai" tarpininkas Lietuvoje diakonas Balys Stankus yra paskirtas visų Caritas programų direktoriumi. Jis praneša padalinio valdybai apie reikalingiausią finansinę pagalbą ir paramą. Vilniaus savivaldybė remdavo šias programas, bet finansinė parama žymiai sumažėjo. Taip pat Vilniaus arkidiecezija remdavo programas, bet neturi pakankamai lėšų visas programas išlaikyti. Be finansinės paramos, kelios ar dauguma šių programų bus ribotos ar visai nustos veikti. Pavyzdžiui, Motinos Teresės gailėstingumo seselių globos ir nakvynės namai yra kritiškoje padėtyje ir, jeigu nebus gaunama lėšų, turės užsidaryti. Pereitą žiemą šildymo sąskaita siekė virš 25,000 litų. Nei savivaldybė, nei arkidiecezija negali finansiniai padėti. "Pagalba Lietuvai" naudojo aukas iš medicininės/humanitarinės programos ir nusiuntė 6.000 dol. paramai. Bet dar trūksta arti \$3,000 JAV dol.

Jau keli metai, kai "Pagalba Lietuvai" remia Caritas Kalėdų programas. Remia ir Amatų centrą, kuriam neseniai buvo paaukota \$3,000 dol. tęsti veiklą.

Iš padalinio antrosios- klierikų įsisūnijimo programos – nuo 2002 m. jau šeši klierikai buvo įšventinti į kunigus: Algis Šimkus, Tadeus Jasinski, Vaidas Vaišvilas, Janus Andriuskevič, Liudvikas Liutkevičius ir Gintaras Černius. Jie tarnauja Vilniaus arkidiecezijai ir Panevėžio ir Kaišiadorių diecezijoms. Septyni klierikai buvo įšventinti diakonais ir du klierikai, kurie už kelių mėnesių baigs šeštą kursą, bus įšventinti diakonais. Turime kelis dosnius rėmėjus, kurie finansiniai parėmė klierikų mokslą per

Iš k.: Lietuvos Vyčių organizacijos Lietuvių reikalų komiteto pirmininkas John Mankus, 2004 m. "Lietuvos draugas" dr. Kristapps Juris Keggi, MD, ir dvasios vadas prelatas kun. dr. Juozas Anderlonis R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

visus šešeris metus, sumokėdami \$12,000 dol. Galbūt jie ir toliau tęs paramą ir kitiems klierikams.

Buvo pranešta, kad per 2003-2004 m., 16 aukotojų paaukojo po 2,000 dol. užmokėti už metinę stipendiją klierikams, studijuojantiems Šv. Juozapo seminarijoje Vilniuje. Šiuo metu studijuoja 80 klierikų. Dar 64 klierikams reikalinga mūsų finansinė parama. Kun. Robertas Salasevčius paskirtas Šv. Juozapo seminarijos rektoriumi.

2005-tieji bus ypatingi metai "Pagalba Lietuvai" padaliniui, nes bus atžymėta, kad jau 15 metų per šį padalinį, dvasiniai ir finansiniai padedame mūsų sesėms ir broliams Lietuvoje.

"Pagalba Lietuvai" turi keturias programas: humanitarinis fondas, Šv. Juozapo seminarijos fondas, Gailėstingos Motinos Teresės nakvynės ir globos namai, bei Vilniaus amatų mokyklų įrangų finansavimas. Rėmėjai galės pasirinkti, kokį projektą norės paremti.

2004-2005 m. "Pagalba Lietuvai" direktorių tarybą sudaro: vadovas Robert S. Boris, vadovo asistentė Regina Juškaitė-Švobienė, valdybos dvasios vadas prelatas dr. kun. Juozas Anderlonis, L.V. Centro valdybos pirmininkė Agnes Mickunas ir nariai: Marytė Abbott, Anthony Alexander, Anne T. Baronas, Len Kapochus, Frank Petrauskas ir Michael Shea.

2004-2005 m. "Pagalba Lietuvai" valdyba buvo direktorių patvirtinta. Ją sudaro: dvasios vadas kun. J. Walter Stanievich, pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė, pirmininkas emeritas Robert S. Boris, vicepirmininkas Michael Shea, vicepirmininkas teisiniams reikalams Saulius Kuprys, sekretorė/iždininkė Theresa Stasiulaitis Shea, korespondencijos sekretorius William Zager, patikėtiniai Merri ir Lawrence Hofner ir tvarkdare Patricia Zyren.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 84 delegatai, 3 dvasininkai, 3 garbės nariai, 4

Centro valdybos nariai, 7 svečiai, atstovaujantys 5 rajonams ir 29 kuopoms.

Becky Nakrosis, Centro valdybos pirmininko antra pavaduotoja, perkaitė ir įteikė narystės žymenis. Sekančios kuopos pritraukė daugiausia naujų narių: 30 k-pa. Westfield, MA; 6 k-pa Hartford, CT; 144 k-pa, Anthracite, NY. Iš viso į Vyčių organizaciją per praėjusius metus įstojo 132 nauji nariai. Dabar organizacijai priklauso arti 3,000 vyčių.

Buvo priimta rezoliucija kreiptis į Bostono vyskupiją, kad Šv. Petro lietuvių katalikų parapija, South Boston, MA, kuri š.m. rugsėjo 12 d. švęs 100 gyvavimo metų jubiliejų, nebūtų uždaryta, ir kad JAV žiniasklaidai būtų pranešta apie tai. Posėdis baigtas malda.

Vakare vyko įvairių vaizdajuosčių rodymas. Matėme tris filmus: dabartinį Vilniaus miestą (muziejus, parduotuves, klubelius, muziką ir koncertus), Kryžių Kalną, Pažaislio vienuolyną ir jo restauraciją, ir lietuviškas kaimo vestuves. Buvo rodoma ceremonija Baltuosiuose rūmuose Washingtone DC, kai Lietuva ir kiti 6 kraštai buvo priimti į NATO.

Buvo paskelbta, kad organizacijos padalinių knygos buvo patikrintos ir rasta, kad vedamos tvarkingai.

Trečioji suvažiavimo diena

Šeštadienis, rugpjūčio 7 d. pradėtas prelatu J. Anderlonio, prelatu A. Contons ir prelatu A. Bartkaus viešbutyje koncelebruotomis Šv. Mišiomis už Lietuvos žmones. Giesmės lydėjo garbės narys muz. Faustas Strolia.

Trečiasis seimo posėdis pradėtas dvasios vado prelatu dr. kun. J. Anderlonio malda. Anne Klizas Wargo, Šv. Kazimiero gildijos pirmininkė, sveikino visus svečius ir delegatus. Kalbėjo apie šio vieneto praėjusių metų veiklą. Pranešta, kad galima užsakyti Mišias už pažįstamus, šeimos narius ar specialias intencijas. Mišių stipendijas galima siųsti Anna Kliza Wargo adresu. Prelatas Algimantas Bartkus dėkojo už pakvietimą dalyvauti suvažiavime. Pabrėžė, kad popiežiška Šv. Kazimiero lietuvių kolegija Romoje yra svarbi ir būtina įstaiga Lietuvos religiniam gyvenimui. Šiuo metu čia studijuoja 15 klierikų. Lietuvos Vyčių organizacija yra vienintelė, kuri nuolatos remia kolegiją. Kitos pajamos gaunamos iš palikimų, stipendijų klierikams ir iš Villa Lithuania svečių namų. Prelatas Bartkus padėkojo Vyčiams už paramą ir ypatingai dėkojo A. Wargo už jos nenuilstamą pagalbą.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 107 delegatai, 3 dvasininkai, 2 garbės nariai, 5 centro valdybos nariai, 2 svečiai, atstovaujantys 5 rajonams ir 30 kuopų.

Toliau vyko naujos Centro valdybos rinkimai.

Naują 2004-2005 m. Centro valdybą su-

darą: Dvasios vadas prelatas kun. Juozas Anderlonis; pirmininkė Agnė Mickūnas; I vicepirm. Brian Johnson; II vicepirm. Becky Pataki; III vicepirm. (jaunimui) Marytė Bizinkauskaitė; protokolų sekretorė Bernice Aviza; finansų sekretorė June Grenier; išdininkė Elena Nakrosis, išdo patikėtiniai Mary Beth Slakis ir Joseph Stiklius.

Komisijos: Lietuvių reikalų – John Mankus; Lietuvių kultūra/kalba – Julia Schroder; garbės narystė – Frank Petrauskas; Ritualų – Lee Moore; Stipendijų – John Baltrus; Ryšių su visuomene – Regina Juškaitė-Švobienė; Archyvų – Frances Burmila. L.V. Fondas – Loreta Stukienė; Šv. Kazimiero gildija – Anne Klizas Wargo; "Pagalba Lietuvai" – Robert S. Boris, Regina Juškaitė-Švobienė; Mergelės Šiluvos fondas – Elinor Sluzas.

Centro valdybos 3-čia pirmininko pavaduotoja, dirbanti su jaunais vyčiais, Marytė Bizinkauskaitė apibūdino jaunimo veiklą šio suvažiavimo metu. Dalyvavo 18 jauni vyčiai ir paaugliai. Suvažiavimo dalyviams buvo specialiai paruošta trumpa paskaita apie vyskupą Motiejų Valančių. Lietuvoje Mosiedos gimnazijoje yra Valančiaus vaikų draugija, kurios nariai puošia kapus (apvalo antkapius ir pasodina gėlytes). Per šį suvažiavimą jaunieji vyčiukai vadinosi "valančiukais" ir pardavinėjo tulpių ir gladiolių svogūnėlius, sėklas ir daržo įrankius. Vyčiukai pasodino ir paruošė tris didelius gėlių vazonus, kaip simbolinę dovaną Valančiaus vaikų draugijai. Šios gėlės puošė Our Lady of Sorrows bažnyčios koplytstulpį, kuris bus dedikuojamas sekmadienį po seimo uždarymo Šv. Mišių. Vaikai pardavė Simonos (iš Lietuvos) atvirutes. Už gėlių sėklų ir daržo įrankių pardavimą gauta \$395.50 ir už Simonos atvirutes - \$250. Pinigai bus nusiųsti Valančiaus vaikų draugijai ir Simonai. Kiekvienam dalyvaujančiam jaunam vyčiui buvo įteikta suvažiavimo stipendija.

Garbės narė ir komiteto pirmininkė Elinor Sluzas apibūdino apie Šiluvos Mergelės Marijos projektą. Prieš

Dalis "vyčiukų" su Maryte Bizinkauskaite, dirbančia su jaunimu suvažiavimo metu R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

metus buvo paruoštas tinklalapis (www.ourladyofsiluva.com). Šiame tinklalapyje randasi istorija apie Mergelės Marijos pasirodymą Lietuvoje 1608 m. Taip pat idėti duomenys apie Lietuvos vyčių organizaciją muz. Fausto Strolis specialiai sukurta giesmė Šiluvos Marijos garbei ir informacija apie kitus apsiereiškimus Europoje, ir Šiluvos Mergelės Marijos šventovę Washingtone, DC. Šio komiteto tikslas yra supažindinti publiką su Šiluvos Mergele Marija ir pritraukti maldininkų ir keliautojų Lietuvon. Centro valdybos dvasios vadas prelatas kun. Juozas Anderlonis parašė laišką apie Šiluvos istoriją ir tinklalapio informaciją. Laiškai išsiųsti visoms lietuvių bažnyčioms JAV ir Lietuvoje ir katalikiškoms kelionių agentūroms. Komitetą sudaro: prelatas kun. Juozas Anderlonis, kun. A. Markus, garbės narė Agnes Mickūnas, garbės narė Loretta Stukienė, Teresė Strolienė ir Evelyn Oželienė. Iki 75,000 žiūrovų aplankė tinklalapį ir laiškų gauta iš tolimesnių vietovių – Kanados, Afrikos, Australijos ir Airijos.

Pittsburgh, PA 19-oji kuopa pasiūlė (ir buvo priimta) globoti 92-ąjį Lietuvos Vyčių suvažiavimą/seimą, kuris ruošiamas 2005 m. rugpjūčio 11-14 d. Pittsburgh, PA. 2006 m. 93-sis seimas bus ruošiamas Orlando, FL. Jį globos Lietuvos Vyčių centro valdyba. Bus naudojamas tas pats viešbutis kaip 2002 m. – Grosenor Resort.

Sporto komiteto metinis reportažas negautas. Priimta rezoliucija atidėti šio komiteto veiklą iki kol specifiniai klausimai ir pareigos bus išnagrinėtos.

Buvo skaitomos įvairios rezoliucijos ir vyko pranešimai, diskusijos, pasiūlymai ir balsavimai.

Finansų patikrinimo komitetas pasiūlė duoti įvairaus dydžio aukas įvairioms organizacijoms, spaudai ("Darbininkui" – 100 dol.), vienuolių kongregacijoms. Finansų patikrinimo komitetą sudarė: Elena Nakrosis, Centro valdybos išdininkė, Mary Beth Slakis ir Joseph Stiklius, centro valdybos išdo patikėtiniai, Rita Johnson, 19 kuopa ir Julia Schroder 110 kuopa.

Malda ir Lietuvos Vyčių himnu baigtas 91-mas Lietuvos Vyčių suvažiavimas.

Vėliau seimo ruošimo komitetas suruošė pobūvį naujai išrinktai Centro valdybai ir garbės nariams ir svečiams. Po to viešbučio pokylių salėje vyko iškilmingas seimo uždarymo banketas.

Iškilmingas banketas

Kiekvienas Lietuvos Vyčių seimas, baigus darbo posėdžius ir išrinkus naują Centro valdybą ateinantiems veiklos metams uždaromas iškilmingu banketu. Taip įvyko ir šiemet: rugpjūčio 7 d. Crowne Plaza viešbučio pokylių salėje vyko banketas.

Jį pradėjo seimo komiteto pirmininkas John Nakrosis pasveikindamas 200 dalyvių. Nauja Centro valdyba buvo įvesta į salę ir kiekvienas narys buvo pristatytas publikai. Invokaciją sukalbėjo dvasios vadas prelatas kun. J. Anderlonis. Garbės stalas buvo pristatytas: Agnes Mickūnas, suvažiavimo ko-pirmininkai John ir Elena

Nakrosis, dr. Kristapps Juris Keggi, John Mankus, prelatas Algimantas Bartkus, prelatas kun.dr. J. Anderlonis, Frank Petrauskas, Ann Marie Kassel, Veronica Bizinkauskas, Bernice Aviža ir John Baltrus.

Prieš vakarienę solistė Angelė Kiaušas (Kiaušaitė) buvo pakviesta padainuoti kelias dainas. Jai pianinu akompanavo Virgilijus Barkauskas. Solistė padainavo "Krantų gėlė", "Time to say Good-bye" ir "Lietuva iš paukščio skrydžio". Dueta kartu su dainininke Maryte Bizinkauskaite dainavo "Plaukia sau laivelis". Publika atsidėjo gausiais plojimais.

Frank Petrauskas pristatė už nuopelnus Lietuvos Vyčių organizacijai ir Lietuvai į Garbės narystę šiame seime pakeltus: Bernice Aviža, Veronica Bizinkauskas ir Anne Marie Kassel.

John Baltrus, stipendijų komiteto pirmininkas paskelbė ir išvardino Lietuvos vyčių stipendijas laimėjusius asmenis: 1,000 dol. – klierikui, kuris studijuoja Šv. Kazimiero popiežinėje kolegijoje (prelatas A. Bartkus paskirs klieriką), 2,500 dol. – Andrea Deksnis, 112 k-pa Chicago, IL; 1,200 dol. – Adam Westerling, 136 k-pa Hudson-Mohawk, NY; 800 dol. Lydia Martis, 112 k-pa, Chicago, IL; ir 800 dol. Andrew Berczelly, 96 k-pa, Dayton, OH.

Lietuvos reikalų pirmininko John Mankus pristatytas "Lietuvos draugo" žymeniu buvo pagerbtas dr. Kristapps Juris už jo nuopelnus Lietuvai.

Oficialioji banketo dalis buvo baigta centro valdybos pirmininkės Agnes Mickūnas žodžiu. Ji pareiškė padėką centro valdybai ir seimo rengimo komitetui už gražų priėmimą ir seimo suorganizavimą ir pasitikėjimą.

Elena Nakrosis, suvažiavimo ko-pirmininkė padėjo visiems delegatams ir svečiams už dalyvavimą. Oficialioji banketo dalis baigta kun.dr. J. Anderlonio sukalbėta malda.

Suvažiavimą baigiant

Sekmadienį, rugpjūčio 8 d. po pietų, suvažiavimo užbaigimo Šv. Mišios už Lietuvos Vyčius buvo aukojamos Our Lady of Sorrows bažnyčioje. Koncelebravo vyskupas Paulius Baltakis, OFM, prelatas dr. kun. Juozas Anderlonis, prelatas kun. George Lutz, prelatas Algimantas Bartkus ir parapijos klebonas kun. James J. Reilly.

Prieš pradėdant Šv. Mišias prelatas kun. Dr. J. Anderlonis vadovavo ritualui, kur buvo įteikti ketvirto laipsnio medaliai.

Nauja Centro valdyba davė savo priesaiką.

Po Šv. Mišių buvo dedikuotas kryžius ir vyčių gėlių vazona padėti prie kryžiaus. Visi susibūrė prie bažnyčios laiptų oficialiai seimo nuotraukai (buvo praeitame "Darbininko" nr.)

2004 m. seimas/suvažiavimas buvo darbingas ir sėkmingas. Ateinančiais metais 92-sis seimas įvyks Pittsburgh, PA, rugpjūčio 11-14 d.

Regina Juškaitė-Švobienė

VYTAUTAS LANDSBERGIS – LIETUVIŲ FONDO LAUREATAS

Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo visuomeninė 25,000 dol. premija 2004 metais paskirta Vytautui Landsbergiui.

Šiai premijai gauti iki 2004 m. birželio 30 d. buvo pasiūlyti 28 kandidatai (16 asmenų ir 12 organizacijų) iš Anglijos, Australijos, JAV, Kanados ir Lietuvos. Juos siūlė 53 asmenys ir 8 organizacijos iš Argentinos, Australijos, JAV, Kanados, Lietuvos ir Vokietijos. Visus gautus pasiūlymus su pridėtais dokumentais, kandidatų biografijomis bei paaiškinimais, kodėl tuos kandidatus siūlo ir už kokius visuomeninius darbus bei laimėjimus siūlo, peržiūrėjo, vertino ir balsavo premijos 6 asmenų komisija. Ją sudarė Vilniaus universiteto rektorius prof. habil. dr. Benediktas Juodka, Amerikos lietuvių klubo St. Petersburge, Floridoje, pirmininkė Angelė Karnienė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė, prof. dr. Julius Šmulkštys, prof. habil. dr. Antanas Tyla ir LF tarybos narys bei komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas.

Premijos komisija rugsėjo 10 d. nusprendė ir rekomendavo Lietuvių Fondo tarybai, kad už didelius visuomeninius darbus bei laimėjimus atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, išvaduojant Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir ją stiprinant atkuriamuoju laikotarpiu, saugant bei ginant lietuvių ir einant valstybingumo stiprinimo keliu, yra prasmingiausia skirti Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos visuomeninę premiją buvusiam Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkui, Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos – Atkuriamojo Seimo Pirmininkui, ir dabartiniam Europos Sąjungos parlamento nariui prof. habil. dr. Vytautui Landsbergiui.

Lietuvių Fondo taryba rugsėjo 14 d. posėdyje pritarė ir patvirtino pre-

Vytautas Landsbergis

mijos komisijos rekomendaciją. Kitą dieną LF tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma telefonu pranešė žinią laureatui ir pakvietė jį atvykti į LF tradicinę vakarienę Lemonte (prie Čikagos) 2004 m. lapkričio 6 d. atsiimti šios premijos.

Laureatas Vytautas Landsbergis yra gimęs 1932 m. spalio 18 d. Kaune, architekto Vytauto Lands-

bergio-Žemkalnio ir akių gydytojos Onos Jablonskytės-Landsbergienės šeimoje. 1955 m. baigė Valstybinę konservatoriją, 1969 m. apgynė disertaciją "M.K. Čiurlionio kompozitoriaus kūryba". 1978 -1980 m. buvo Lietuvos Muzikos akademijos profesorius. 1994 m. apgynė habilituoto daktaro disertaciją. V. Landsbergio žmona yra Gražina Ručytė-Landsbergienė, pianistė, Lietuvos Muzikos akademijos profesorė. Dvi dukros – Jūratė ir Birutė taip pat muzikės. Sūnus Vytautas yra literatas ir filmų režisierius.

Tai jau ketvirtoji metinė Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo premija. Pirmoji – Švietimo premija - 2001 metais buvo paskirta Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, antroji – Kultūrinė muzikinė – 2002 m. teko Valstybiniam Vilniaus kvartalui, trečioji – Mokslinės medicinos – 2003 m. buvo įteikta Kauno Medicinos universiteto Biomedicininio tyrimų institutui ir jo vadovui dr. A. Dumčiui. LF Pelnų skirstymo komisija per praėjusius keturis metus skyrė po 25,000 dol. šioms premijoms.

Lietuvių Fondo informacija

Susitikimo šventės-pikinko Putnamo seselių sodyboje š.m. liepos 25 d. Šv. Mišių koncelebrantai: pagrindinis celebrantas ir homilistas, Seselių kapelionas kun. Vytautas Gedvainis su koncelebrantais: prel. kun. A. Kontautu ir kunigais R. Krasausku, Tėv. A. Grabnicku, OFM, P. Vaineikiu ir A. Jankausku Nuotr. A. Prapuolenytės

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės metinis seimas ir kunigų rekolekcijos

ALK Vienybės metinis seimas vyko Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno patalpose spalio 11 – 15 d. Dalyvavo vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, prel. Edmundas J. Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams, ir 17 lietuvių kunigų, daugiausia iš Amerikos rytų pakraščio parapijų. Seimą pasveikino M. Nekalto Prasidėjimo seserų provincijolė Sesuo Bernadeta Matukaitė ir priminė, kad reikia prašyti Dievo duoti daugiau pašaukimų į kunigystę ir į seserų vienuolijas.

Ilgametis Kunigų Vienybės pirmininkas prel. A. Kontautas atidarė seimą, trumpai apžvelgdamas praėjusių metų organizacinę veiklą. Priminė, kad kun. Jono Rikteraičio pastangomis, Amerikos kunigai yra suaukoję lietuviško brevijoriaus leidimui 172,000 dol. Prel. E. Putrimas papildė, kad šiuo metu brevijoriaus spausdinimas yra kiek sulėtėjęs, kad dabar yra baigiami spausdinti pirmieji du tomai; sekantieji du tomai dar tik ruošiami spaudai.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, suglaustame pranešime kalbėjo apie savo veiklą, perdavus sielovados vadovo pareigas prelatui E. Putrimui. Pažymėjo, kad dabartinis jo darbas yra vadovauti Religinės Šalpos organizacijai; dar dalyvauja lietuviškų organizacijų

jubiliejuose, talkina lietuviškose ir amerikiečių parapijose teikiant Sutvirtinimo sakramentą.

Prel. E. Putrimas savo pranešime kalbėjo, kad statistinėmis žiniomis lietuvių, gyvenančių užsienyje, gali būti nuo 1,2 iki 2 milijonų (įskaitant visas emigracines bangas) 35-kiuose kraštuose; kad „trečiabangių“, pasitraukusių iš Lietuvos 1990–2000 m. gali siekti iki 270,000, 87%i visų naujųjų imigrantų yra nelegalūs, nežiūrint, kokiuose kraštuose jie gyventų. Airijoje yra apie 20,000. Bažnyčią lanko apie 10%. Londone – apie 8,000. Nelegaliems imigrantams tenka dirbti sunkiausius darbus, pvz., grybų auginimo pramonėje – tamsoje ir drėgmėje. Rodytis viešai jie vengia, nes kaimynas lietuvis, pastebėjęs nelegalų tautietį, kartais paskundžia jį valdžiai ir tas tampa grąžinamas į Lietuvą. Mat ilgai trukęs sovietizmas yra lietuviuose palikęs neigiamą įtaką.

Toliau prelatas pasakojo, kad rusų mafija yra veikli: ji prekių konteineriuose atveža imigrantus į Airiją, Angliją, Kanadą ir kt., o atvežus paleidžia juos uostuose arba dar už didelius pinigus parūpina jiems suklastotus imigracijos dokumentus. Dar už atskirą atlyginimą parūpina ir darbus ir taip pririša juos prie mafijos.

Kun. Steponas Žukas, Šv. Petro parapijos klebonas,

Kunigų rekolekcijų dalyviai (iš k.): pirmoje eilėje - kun. Jonas Duoba, MIC, prel. Albertas Kontautas, vysk. Paulius Baltakis, OFM, kun. Antanas Pupšys; antroje eilėje - Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Tėv. Antanas Grabnickas, OFM, kun. Matas Čyvas, kun. Jonas Rikteraitis, kun. Bernardas Talaišis, kun. Rapolas Krasauskas; trečioje eilėje - kun. Vytautas Volertas, prel. Edmundas Putrimas, kun. Vytautas Gedvainis, kun. Ričardas Repšys. Nuotr. Tėv. A. Grabnicko, OFM

aiškino apie Bostono arkivyskupo O'Malley sprendimą uždaryti lietuvių bažnyčią, nors ji tebėra pajėgi išsilaikyti ir tikinčiųjų skaičiumi ir finansiniais. Prel. A. Kontautas papildė kun. Žuko pranešimą, pareikšdamas savo nuomonę, kad pagal bažnyčios kanonų dviasią parapiją neturėtų būti uždaryta ir bažnyčią iš lietuvių atimta.

Kun. Vytautas Gedvainis, Putnamo seserų kapelionas, kalbėjo apie "Atgimstančią Bažnyčią Lietuvoje". Po penkiasdešimties sunkių komunistinės priespaudos metų, Bažnyčia buvo stipriai sužalota, bet jos dabartinis stovis nėra blogas; ji pradeda atsigauti. Komunistai bandė Bažnyčią sunaikinti, bet tas jiems nepasisekė, Dievas gelbėjo tikinčiuosius net Sibire, aprūpindamas juos tremtiniais kunigais. Atgavus nepriklausomybę, rusų kalbos mokytojai, netekę destytojų tarnybos, stengėsi persimesti į naujai leidžiamos dėstyti religijos mokytojus. Bet jau juos pradeda išstumti naujai Vytauto Didžiojo universiteto ir kitų katechetikos mokyklų paruošti mokytojai.

Kai kuriose diecezijose kunigai privalo dalyvauti kunigų konferencijose (dalyvavimą patvirtindami parašu), kad būtų perauklėti ir tie dvasiškai, kurie komunistų buvo infiltruoti į Katalikų Bažnyčią. Praveisti konferencijas kviečiami žymūs Lietuvos ir užsienio intelektualai. Lietuvoje jau veikia apie 60 katalikiškų organizacijų. Vyskupai ragina parapijas įsivesti savo laikraštėlius internete ir per juos pasiekti atšalusius tikinčiuosius. Tai jau yra įgyvendinta Kauno diecezijoje.

Reikia stiprinti spaudą vaikams. Stengtis raginti jaunimą stoti į universitetus ir padėti jiems, sudaryti sąlygas.

T. Astijaus Kungio, OFM, buvusios televizijos laidos, nors kiek kontroversinės, įnešė daug teigiamų rezultatų ir žmonių buvo mėgiamos; tačiau patekusios į katalikams nepalankių redaktorių įtaką, nebebuvo tęsiamos, - baigė

Prel. E. Putrimas, Lietuvos kunigų konferencijos įgaliotinis užsienio lietuviams katalikams.

Nuotr. Tėv. Pr. Giedgaudo

savo pranešimą kun. V. Gedvainis.

Pasibaigus Kunigų Vienybės seimui, beveik visi kunigai pasiliko rekolekcijoms, kurias patraukliai pravedė kun. Vyt. Gedvainis. Rekolekcijos baigėsi penktadienį, spalio 15 d. šv. Mišiomis ir gardžiais, Seserų paruoštais, pietumis. Prel. A. Kontautas, Kunigų Vienybės pirmininkas, šiltais žodžiais padėkojo N. Prasidėjimo Seserims už nuoširdžią globą.

T. Pr. G.

ADMINISTRACIJA PRANEŠA

Čia dedame pavardes tų skaitytojų, kurie aukėjo 2002 - 2005 metų "Darbininko" prenumeratai ir jų čekius gavome iki spalio 15 d.:

Po 250 dol.:

Audronė ir Andrius Razgaitis, Montclair, NJ.

Po 150 dol.:

Dana Norvila, Brooklyn, NY; Ronald G. Gurinskas, Jamaica, NY.

Po 140 dol.:

Aldona Liepinaitis, Kew Gardens, NY.

Po 100 dol.:

Algis Navikauskas, Brookfield, CT; Regina Kepenis, Groton, CT; Kun. Vytas Memėnas, Joliet, IL; Eugenija Garunkštis, Severna Park, MD; Biruta Kwetz, Englewood Clifft, NJ; Zigmas ir Marina Raulinaitis, Manahawkin, NJ; Genovaitė Trečiokas, Union, NJ; Edward and Irene Senken, Shelter Island Heights, NY;

Andželė Petraitis, S. Richmond Hill, NY; Ona Barauskienė, Woodhaven, NY; Ronald P. Eidimtas, Porthsmouth, RI; Zita Woody, Oak Harbor, WA.

Po 75 dol.:

Kun. Leonard Jocy, Grand Rapids, MI; Kun. Daniel J. Yenkevich, Kingston, PA.

Po 60 dol.:

Benediktas Neverauskas, Sterling Hgts, MI; Mrs. A. J. Miknius, New York, NY.

Po 50 dol.:

Alfonsas Tumas, Simi Valley, CA; Birutė Karmacinas, Groton, CT; Juozas Liūdžius, New Britain, CT; Elona Vaišnys, North Haven, CT; Regina Taunys, Putnam, CT; Dr. Antanas Sužiedėlis, Washington, DC; J. Aidukas, Largo, FL; Irena Stongvila, Ocala, FL; Virginia Jakstas-Kelly, Palm Beach Gardens, FL; Vladas Biknevičius, Seminole, FL; Liudvika Kulikauskas, Treasure Island, FL.

(mukelta į 21 psl.)

*Worcester, MA***Po koncerto**

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai spalio 3 d. Maironio parke suruošė koncertą ir pietus paremti seselių darbus.

Koncertą atliko Bostono "Vyrų Quintetas": Bronius Banaitis, broliai Helmutas ir Norbertas Lingertaičiai, Gintas Simonaitis ir naujas narys Vytas Dilba. Solistė - Marytė Bizinkauskaitė, vadovė - Daiva Navickienė.

Svečius trumpu žodžiu pasveikino ir programai vadovavo rėmėjų pirmininkė Teresė Adomavičienė. Invokaciją sukabėjo seselių kapelionas kun. Vytautas Gedvainis. Rėmėjos paruošė skanūs pietūs, seselės juos dar praturtino atveždamos lietuviškos ruginės duonutės ir pyragų. Viskas buvo išdėstyta ant stalų. Kai visi skaniai pavalgė, prasidėjo koncertas.

Vadovė D. Navickienė pareiškė, kad daugiausiai naudosis kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kūryba, su kuriuo dainininkai artimai bendravo, jų sąstatui vadovavo. Bus pasinaudota ir St. Santvaro, A. Gustaičio bei kitų autorių dainų žodžiais. Tomis gražiomis dainomis, gražiabalsiai vyrai, įpindami ir vaidybinio meno, linksmino auditoriją, kol jų stygos išdžiūvo. Tada nuėjo jas atgaivinti šaltu vandenėliu. O tuo metu auditorijoje nušvito žvaigždė - solistė Marytė Bizinkauskaitė. Ji dainavo arijas iš įvairių operų, atlikdama dalį koncerto. Jos balsas skambėjo kaip lakštingalos, veide šypsena ir vaidybinė išraiška. Sugrįžo atsigaivinę vyrai ir padainavo: "Negerk trečios", "Tamošiaus pagavimas", ir "Subatos vakare" - visos aranžuotos D. Navickienės. Solistė Marytė dar keliomis arijomis džiugino, jau ir taip linksmai nusiteikusią auditoriją ir pagaliau kartu su vyrais apvainikavo šį iškilų koncertą.

IŠ JAV LB**Kultūros Tarybos veiklos**

JAV LB Kultūros taryba praneša, kad šių metų *Premijų šventė įvyks spalio 31 d., sekmadienį, 12:30 val.* PLC Lemonte, Lietuvių fondo salėje. Premijų mėcenatas Lietuvių fondas. Bus pagerbti š.m. laureatai - kultūrininkai. Pagal balsų daugumą paskirtos šios premijos: **ŽURNALISTO - Broniui Juodeliui; DAILĖS - Giedrei Žumbakienei; RADIO - "Lietuviškų melodijų" radijo valandėlės vedėjui Algii Zaparackui; TEATRO - Audrei Budrytei; MUZIKOS - Lietuvių meno ansamblui "Dainava", vadovui muz. Dariui Polikaičiui; TAUTINIŲ ŠOKIŲ - Rasai Poskočimienėi.** Programoje: premijų įteikimas, sveikinimai ir koncertas. Koncertą atliks "Dainavos" ansamblis ir tautinių šokių grupė "Spindulys".

Amerikiečių akademinei publikai yra tęsiamos pasakaitos apie spaudos atgavimo kultūrinę ir istorinę reikšmę lietuvių tautai bei Lietuvos valstybingumui. Prof.

užbaigdami su Cole Porter "Wunderbar". Salėje girdėjosi rankų plojimai ir šūksniai, "dar dar, dar daugiau..." nepasidavė ir šeiminingės, kol nepadainavo jų mylimiausią dainą "Skinsiu tau raudoną rožę..." Na, ir pasirodė su rožėmis: Irena Markevičienė apdovanojo solistę Marytę Bizinkauskaitę ir vadovę Daivą Navickienę, o Vida Strazdienė kiekvienam vyrui prie švarko atlapo prisegė po gvazdiką. Rėmėjų pirm. T. Adomavičienė šiltais žodžiais padėkojo visiems, o auditorija dar kartą išreiškė padėką nuoširdžiai plodami koncerto atlikėjams.

Žodį tarė naujoji vienuolijos vadovė - provincijolė seselė Bernadeta Matukaitė pareiškdamą, kokią didelę paramą tęsia savo darbais Worcesterio rėmėjai per eilę metų. Mūsų mylinčios širdys ir ištiestos rankos - į Jus. Pirmininkei įteikė dovanėlę - knygėlę, išleistą Lietuvoje apie ark. Jurgį Matulaitį. Dalyvavo ir daugiau seselių: Oliveta, Tarcizija ir Palmyra, ir, žinoma - kapelionas kun. V. Gedvainis. Atvyko ir mūsų Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Ričardas Jakubauskas. Malonu buvo matyti mūsų tarpe ne tik vietinius, bet ir aplinkinių tautinių lietuvių. O ką bekalbėti apie per eilę metų nepavargstančiuosius Providence lietuvių, kurie, nežiūrint koks būtų oras, su vertingomis dovanomis atvyksta į kiekvieną Vienuolijos darbams paremti ruošiamą renginį.

Veronika Kielienė ir Sofija Šakalienė yra tos "Spiritus movens" moterys.

Vida Strazdienė, "Neringos" jaunimo stovyklos Vermonte vedėja, trumpai kalbėjo stovyklos reikalais.

Pietūs paruošė: Elena Nalivaikienė, Irena Juodaitienė, Irena Savickienė, Vanda Ramonienė, Vanda Lescord. Buvo dar visa eilė kitų darbų, kuriuose atliko kitos moterys ir merginos.

Janina Miliauskienė

Dr. Giedrius Subačius sekančią paskaitą skaitys **lapkričio 3 d., 2:00 val. p.p.** universitete (University of Illinois at Chicago) Stevenson Hall, Institute for the Humanities salėje. Kviečiama atsilankyti ir lietuviška visuomenė.

Jaunųjų atlikėjų festivalis įvyks **lapkričio 14 d., sekmadienį 3:00 val. p.p.** Jaunimo centre. Festivalyje dalyvaus jaunieji smuikininkai iš Lietuvos ir Kanados, dainininkai iš Floridos ir vietos lietuviškas jaunimas.

XI Teatro festivalis įvyks š.m. **lapkričio 26-27-28 d.** Jaunimo centre, Chicagoje. Dalyvaus Los Angeles Dramos sambūris, Chicagos "Žaltvykslė" ir Hamiltono "Aukuras". Laukiama ir kitų teatrų. Apie dalyvavimą prašoma skambinti LB Kultūros tarybai tel: (708) 562-1448. Teatro festivalis bus paskutinis šių metų didelis kultūrinis įvykis. Tai mūsų išeivijos šviesuoliai, kurie yra užsidegę meile scenai, meile savo kraštui, papročiams, kalbai ir pačiam gyvenimui.

JAV LB Kultūros tarybos informacija

Salvijus ir Monika Kungiai

Susituokė Monika Paulavičiūtė ir Salvijus Kungys

Salvijus Kungys ir Monika Paulavičiūtė, susituokė Kretingos Viešpaties Apreiškimo Švč. M. Marijai bažnyčioje š.m. gegužės 1 d. Jų santuoką šv. Mišių metu palaimino Tėv. Astijus Kungys, OFM. Vestuvių pokylis vyko Juodkrantės miestelyje, Neringoje.

Monika gimė ir augo Vilniuje. Ten baigusi teisės studijas, atvyko į New Yorką ir mokėsi Baruch kolegijoje Manhattan, NY. Salvijus gimė Klaipėdoje, augo Vydmantuose netoli Kretingos. Po teologijos studijų Kauno Vytauto Didžiojo universitete, atvyko į New Yorką ir ketverius metus dirbo "Darbininke".

Po vestuvių, vasaros pabaigoje, Monika ir Salvijus Kungiai grįžo į New Yorką pastoviam apsigyvenimui. Čia įsijungė į New Yorko visuomeninę veiklą.

Sveikiname Salvijų ir Moniką ir linkime jiems sėkmės ir Aukščiausiojo globos jų bendrame gyvenime. **a.ž.**

Aukso žiedus sumainė Denise Porthun ir Jonas Jankauskas

Jaunieji Jonas ir Denise Jankauskai ir jų svečiai po sutuoktuvų

Šeštadienį, spalio 2 d., aukso žiedus sumainė Algirdo ir Vidos Jankauskų sūnus Jonas su William ir Joan Porthun dukra Denise. Šv. Mišias celebravo ir santuoką palaimino vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, Šv. Tomo Apaštalo bažnyčioje, Woodhavene. Vestuvių pokylis vyko Durrows restorane.

Jonas lankė Queens kolegiją ir ilgą laiką dirbo kompiuterių grafikos specialistu. Dabar jis darbuojasi Edvardo Kezio importo-eksporto kompanijoje. Jonas yra lietuvis

skautas vytis, šoko "Tryptinio" tautinių šokių grupėje, baigė Maironio lituanistinę mokyklą ir priklauso NY Lietuvių Atletų klubui. Denise baigė Cooper Union College Manhattane, įsigydama meno bakalauro laipsnį ir dabar dirba savo srityje Reed-Elsvier leidykloje. Jaunavedžiai įsikūrė savame bute Middle Village, NY.

Visa gausi Jankauskų šeima ir Porthun šeima (motina Joan – lietuvė) sveikina jaunavedžius ir linki jiems Dievo palaimos vedybinio gyvenimo kelyje.

“Į Laisvę” žurnalo puslapiuose pasižvalgius

Petras PALYS

Žvalgantis po šių metų “Į Laisvę” liepos mėnesiui skirtą keturis kartus metuose išleidžiamo žurnalo “Į Laisvę” nr. 145 (183) puslapius, malonu juos ne tik pasklaidyti, bet dar įdomiau paskaityti.

Šiame numeryje itin daug vietos skirta įvairiems pokalbiams. Pirmajame, pagerbiant kun. Prof. Antano Rubšio (mirusio 2002 m.) atminimą, spausdinamas 1999 m. Vaidilės Jesulaitytės padarytas pokalbis. Jo metu Profesorius pasisakė, kas jį paskatino Senąjį Testamentą versti į lietuvių kalbą, apie išmoktos hebrajų kalbos naudą, hebrajų k. skirtumus nuo senovės lietuvių; aptarė skirtumus tarp dėsnytojų ir studentų, ir tarp Amerikos ir Lietuvos studentų, apie autoriteto reikšmę, mokytojų paramą Biblijoje, ką jam pačiam reiškia Biblija ir kt. O po daugelio metų grįžus į Lietuvą, kun. A. Rubšį labiausiai nustebino – laisvė.

Pati “Į Laisvę” susirūpinusi dėl “svarbaus darbo tvarkyti ir rašyti Lietuvių fronto bičiulių ir “Į Laisvę” fondo istoriją” – kalbina dr. Juozą Kazicką.

2000 metais išleistoje knygoje “Pašauktas kūrybai”, kurioje rašoma apie Antaną Maceiną, Benui Urbanui pasakoja knygos autorė kultūrologė Tatjana Maceinienė. Dar prieš prezidento rinkimus “Į Laisvę” redaktorės Aldonos Žemaitytės “užpulti” išsipasakoja į prezidentus kandidatavę Valdas Adamkus: Apie valstybės ir žmogus stiprybę; Petras Aušrevičius: Reikalingi nauji veidai ir nauji sprendimai; Vilija Blinkavičiūtė: Esu įsipareigojusi žmonėms; ir Česlovas Juršėnas: Jausti gyvenimo pulsą.

“Į Laisvę” redakcijos pateiktus klausimus atsako Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis, kuris sako: “Jei mūsų valstybėje būtų tokie pareigūnai, kokie yra mūsų karininkai,

Lietuvos ateitis tikrai būtų gera”.

Aldonos Žemaitytės užkalbinta universiteto Konstitucinės teisės katedros vedėja profesorė Toma Birmonienė pasakoja apie konstitucinę teisę Lietuvoje ir jos dabartinę situaciją.

Šalia pokalbių (kodėl jų tiek daug?) 96-šiuose žurnalo puslapiuose randasi ir įdomių straipsnių. Mindaugas Jurkynas, rašydamas apie populizmą Lietuvoje ir kitur, sako: “Populizmas kaip reiškinys politikoje nėra naujas iš esmės, jis siejasi su paprasčiausiais sunkiais įgyvendinamais rinkimų pažadais – juk kiekviena partija, žadėdama pieno upes ir meduolių krantus, nori laimėti kuo daugiau balsų ir paimti valdžią”.

Lietuvos politinio elito ypatumus gvildena Genovaitė Paulikaitė, o Mindaugas Bloznelis, žvelgdamas į “Tautos Tarybos” kilmę, sako: “Nepavykus sukurti bendro politinio vadovavimo centro, 1942 m. kovo mėnesį prof. J. Ambrazevičiaus – Brazaičio iniciatyva buvo sudarytas politinio vadovavimo centras – Tautos Taryba”.

Spausdinama ištrauka iš dar neišleistos Juozo Jakavonio knygos “Pokaris prie Merkio”. Toje ištraukoje autorius prisimena savo pergyvenimus jam “viešint” Kolyms lageriuose. Toliau seka pora ištraukų iš Pauliaus Guga (mirė 1971 m.) užrašų, kuriuos jis rašydavo “į stalčių”.

Albertas Ruzgas, straipsnį pavadinęs “Paskutinis mūsų mohikanas”, pristato paskutinį prūsų palikuonį Vilių Gomarą. Jį gestapininkai nušovė 1943 m. gegužės 1 d. Žurnalo redakcija straipsnyje “Žuvusiųjų prezidento sukaktys”, pagerbdama generolo Jono Žemaičio – Vytauto 95-tą gimimo ir 50-tą žūties sukaktis, spausdina ištrauką iš Nijolės Gaškaitės – Žemaitienės (generolo sūnaus Laimučio žmonos) knygos “Žuvusiųjų prezidentas”.

Dr. Adolfo Damušio mirties metinių minėjimą aprašo Pranas Zaranka, o Algirdo Šarėno knygą “Laisvieji belaisviai” pristato Benas Urbaitis.

Užskleidus paskutinį žurnalo puslapį, dar tenka grįžti į pirmąjį, kuriame žurnalo redaktorės Aldonos Žemaitytės žodyje išžiūrėjau nerimą keliančias užuominas. Ji rašo: “...atsidavimo ir kūrybinės energijos reikia gerokai paieškoti. Ar ne dėl panašių priežasčių Lietuvoje nėra vietos nejudančiai “Į Laisvę” fondo ir Lietuvių fronto bičiulių reikalai?”. Kitoje vietoje: “Ar reikalingas žurnalas, kuris beveik nepasiekia Lietuvos skaitytojų, nes neturi reklamos ir net internetinio puslapio, o Amerikoje vis mažėja jo prenumeratorių skaičius”. Tos užuominos vertos didelio dėmesio. Susimąstyti yra ko!

Lietuvių Fronto bičiulių (LFB) žurnalas “Į Laisvę”, anksčiau leistas Chicagoje (o dar anksčiau – New Yorke – red.), jau kuris laikas atkeliauja iš Lietuvos. Žurnalo metinė prenumerata JAV-se ir kitur (išskyrus Lietuvą) – 15 dolerių. Iš užsienio užsakant žurnalą skaitytojui Lietuvoje – 6 dol. Lietuvoje gyvenantiems – 12 litų. Norintieji “Į Laisvę” žurnalą užsisakyti, prašomi čekius (US doleriais) siųsti žurnalo administratoriaus adresu: Jonas Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305-2930.

Koplytstulpis senose Kirkilų kapinėse
A. Balbieriaus nuotr.

VYZAS & ASSOCIATES, P. C**ATTORNEYS AT LAW**

Real Estate - Zoning & Land Use -
Commercial Litigation - Corporate Law
Bankruptcy - Wills, Trusts & Estates
Estate Administration - Personal Injury
Worker's Compensation - Municipal Court Matters
Employment Torts - Condominium Law

20 DAVIS AVENUE
KEARNY, NEW JERSEY 07032
(201) 998 - 2211
Licensed in New Jersey and New York

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Aukos siusti:

307 W. 30th St. tel: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815
New York, NY 10001 el.paštas:TAUTFD@aol.com

KODIS
FUNERAL HOME

63 - 06 Flushing Ave.
Maspeth, NY 11378

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse*

Edward A. Kodis - Funeral Director
Kreipkitės
tel.: (718) 326-1658

Silver Bell Baking Co.**SIDABRINIO VARPO KEPYKLA**

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,
43-04 Junction Blvd.,
Corona, Queens, NY 11368.
Tel.: (718) 779-5156

(atkelta iš 17 psl.)

Po 50 dol.: Enata Skrupskelis, Chicago, IL Vito V. Val, Oak Brook, IL; J. Dabrilas, Dorchester, MA; Linas Ausiejus, Weymouth, MA; Eugenia Rackauskas, Wollaston, MA; Vyt. I. Uzgiris, Worcester, MA; Audrė Ruzga, Pt. Pleasant, NJ; Charles Lakacauskis, Somerville, NJ; Rimantas Bitenas, Watchung, NJ; Charles A. Gabalis, Bayside, NY; Juozas Giedraitis, E. Northport, NY; Regina Šetikas, Fair Haven, NY; Joseph Melynys, Jamesport, NY; Audronė Tozzi, Lindenhurst, NY; Elena Skeivys, Massapequa, NY; Antanas ir Jonė Pumputis, Middletown, NY; Elena Urbaitis, Wantagh, NY; Sisters of St. Casimir, Holland, PA.

Po 45 dol.: Ona Paskevicius, Anaheim, CA.

Po 40 dol.:

Danutė Koltka, Ansonia, CT; Edward Martisius, Seminole, FL; Juliana Chapukas, Sunny Hills, FL; Vytautas Juodka, Chicago, IL; Otilia Valiunas, Amhurst, MA; Vincent Trinavich, So. Boston, MA; Henrikas Laucius, Paterson, NJ; Elena Sestokas, Rahway, NJ; Edmund Juchnevicius, Roselle, NJ; Edmund J. Cook, Ossining, NY.

Po 35 dol.

Stasė Bobelis, Kingston, NY; Danutė S. Harmon, Falls Church, VA. *(Bus daugiau)*

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Aukos Kretingos Pranciškonų
"RŪPESTĖLIŲ"
labdaros valgyklai

A. a. Jono - Allgimanto Špakausko šviesiam
atsiminimui aukojo:

A.Špakauskienė (Ft. Myers, FL) - 300 dol.; AR.
Špakauskas - 200 dol.; V. Patalauskienė - 50 dol.

Sophie Domeika, Rockford, IL, aukojo 100 dol.
Grażina Ercius, Little Neck, NY - aukojo 50 dol.
Kun. Vytas Memėnas, Joliet, IL - aukojo 3,000 dol.

Kun. V. Memėnas, Joliet, IL, mums rašo:

*... Rugsėjo 11/12 savaitgalį sakiau pamokslus apie Lietuvą ir jos sunkią padėtį St. Isaac Joques parapijoje Hinsdale, IL. Per penkias šv. Mišias amerikiečiai suaukojo 14,453 dol. Laiške rasite 3,000 dol. čekį Kretingos vargstantiems. Nuo birželio mėn. 1999, kai išėjau į pensiją, buvę parapijiečiai ir amerikiečiai draugai suaukojo 238,378 dol. Kretingos valgykla iš tų pinigų gavo 50,000 dol., kiti pinigai nuėjo kitoms šalpos organizacijoms Lietuvoje. Su malda -
kun. Vytas Memėnas*

Šis "Darbininko" numeris padidintas iki 24 pls.

Padėkos diena – lapkričio 25 d. **Atlantic Express Corp.** atstovai vėl lankysis New Yorke ir paims siuntinius prie LK Religinės Šalpos patalpų: 64-25 Perry Ave., Maspeth, NY 11378. Atvyks lapkričio mėnesio 6 ir 20 dienomis; taip pat gruodžio mėnesio 11 d. Skambinti: 1-888-205-8851; 1-973-271-7000 (cell); Fax: 1-908-474-1406.

Firma suteikia garantuotą, greitą ir saugų siuntinių pristatymą į Lietuvą, Latviją, Estiją, Baltarusiją ir Rusiją nuo durų iki durų. Siuntiniai pasiekia gavėją jūra – per 6-8 savaites; oro paštu – per 3 savaites. Gali siuntinius paimti ir iš namų. Dėl daugiau informacijų skambinkite duotais telefonais.

Apriškimo par. žinios.

Padėkos dienos pietūs rengiami apatinėje parapijos salėje sekmadienį, lapkričio 28 d., tuojau po 10 val. lietuviškų mišių.

Kūčios, kurias rengia parapija drauge su vyr. Skautėm židinietėm, bus sekmadienį, gruodžio 12 d., tuojau po 10 val. lietuviškų mišių.

Mišių užsakymai bus priimami asmeniškai arba telefonu tik tai Mt. Carmel parapijos klebonijoje, praneša Apriškimo par. administratorius kunigas Joseph Fonti.

Uršulė Lapinienė mirė š. m. spalio 17 d. Kazlų Rūdoje, Lietuvoje, sulaukusi 93 metų amžiaus. Ji buvo Zigmo Dičpinigaičio ir Dr. Juozo Dičpinigaičio sesuo. Mišios už jos sielą pranciškonų koplyčioje Brooklyne buvo aukotos spalio 30 d. ir dar bus aukojamos lapkričio 17 d. Užrašė broliai.

Mirė ALDONA KEPALAITĖ

Aldona Kepalaitė

Š. m. spalio 8 d. po sunkios ligos savo bute Manhattan, NY, mirė muzikė pianistė Aldona Kepalaitė.

Aldona gimė 1928 m. spalio 1 d. Kaune lotynisto Kazio ir Onos Kepalų šeimoje, antras vaikas. Dar augo vyresnis brolis Algirdas.

Aldona nuo pat jaunystės buvo linkusi muzikai. 1941 m. įstojo į Kauno konservatorijos pianino klasę, 1943 m. vokiečiams uždarius konservatoriją, toliau privačiai mokėsi muzikos pas prof. Leonienę.

1944 m. su šeima pasitraukė į Vokietiją. Muenchene baigė gimnaziją ir 2 metus mokėsi Valstybinėje muzikos akademijoje, kur gavo baigimo diplomą.

1949 m. su tėveliu ir broliu (mamytė mirė Vokietijoje) imigravo į Ameriką ir apsigyveno New Yorke. Gavo stipendiją studijuoti *Manhattanville College of Sacred Heart*, kur 1951 m. įsigijo bakalaurą (BMUS). Vėliau dar tobulinosi savo srityje pas prof. Andrių Kuprevičių. Su savo koncertais yra pasirodžiusi keliolika kartų *Town Hall*, *Carnegie Recital Hall* ir kitur.

Vertėsi duodama privačias piano pamokas. 1991 m. pradėjo profesoriauti *Bronx Conservatory of Music*, vėliau net perėmė tos konservatorijos vadovavimą; ten išdirbo beveik iki mirties.

Tuo pačiu metu pradėjo padėti ir Aušros Vartų parapijai (Manhattan), eidama vargonininkės ir choro vedėjos pareigas. Šioje parapijoje ji rei-

kėsi ir kavutės ir pobūvių organizavime ir švenčių minėjimų ruošime ir kt.

Atgavus nepriklausomybę, Aldona 1995 m. lankėsi Lietuvoje ir koncertavo ir Vilniuje ir Kaune.

Aldona buvo draugiško būdo, visada pasiruošusi padėti artimui. Daug kartų yra koncertavusi labdaros tikslams ruošiamuose koncertuose. Priklausė Lietuvos Bendruomenei, ateitininkų Šatrijos korporacijai.

Aldonos sveikata nebuvo stipri. Ji pergyveno net keletą operacijų, vėžio ligas, nelaimingus įvykius. Bet visada dar atsigaudavo ir tikėjo, kad sustiprės. Tik paskutinius keletą mėnesių savo bute jau turėjo būti slaugoma.

Buvo pašarvota Gannon laido tuvių koplyčioje Manhattan. Atsisveikinimas vyko spalio 11 d., kur atsilankė daug velionės draugų, bendradarbių ir buvusių mokinių. Laidotuvių mišios spalio 12 d. buvo aukotos St. Agnes bažnyčioje, nes Aušros Vartų bažnyčia dabar remontuojama. Mišių metu, kurias aukojau Aušros Vartų par. klebonas kun. E. Savickis, buvo grojama velionės Aldonos Kepalaitės sukurta muzika. Giedotoja solistė Angelė Kiaušaitė.

Nuliūdime liko brolis Algirdas Kepalas, dukterėčia Michele ir kt.

Palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo anksčiau mirusio tėvo Kazio Kepalo.

Amžiną Atilsį duok Aldonai, Viešpatie! a.ž.

Atsimainymo par. žinios

L. Vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 28 d. tuojau po lietuviškų mišių.

Kun. Vytautas Volertas lapkričio 7 d. dalyvavo mišiose, kurias aukojau vysk. Nicholas DiMarzio St. James katedroje. Paminėta katedros 150 metų sukaktis nuo jos įkūrimo.

Muz. Mykolo Cibo mirties 24 metų sukakties proga. lapkričio 5 d. pranciškonų koplyčioje Brooklyne už jo sielą bus aukojamos šv. mišios, kurias užrašė Eufemija Steponis-Cibas. Mišios ta intencija dar bus aukojamos Utenoje ir Šiauliuose.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

*Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJOS KOMISIJA.*

Mirė ALDONA KATINIENĖ

Aldona Katiniene (Dubauskaitė) mirė š. m. rugsėjo 28 d. New York ligoninėje, Flushing, NY.

1977 m. Aldona pergyveno sunkią dviejų širdies vožtuvų operaciją, kuri pasisekė, ir sveikata daug metų buvo gera. Tik paskutinius trejus metus širdis vėl sunegalavo, bet antros operacijos jau nebebuvo galima daryti. Trejus metus ji kantriai priėmė ligą ir dažnai turėjo būti vežiojama į ligoninę, bet tikros pagalbos jau nebuvo.

Aldona mirė sulaukusi 72 metų amžiaus. Ji gimė Lietuvoje Vinco ir Petrės Dubauskų šeimoje, antras vaikas, kur augo dar trys vaikai: vyresnė sesutė Valentina, jaunesnis brolis Algirdas ir jauniausia jau Vokietijoje gimusi sesutė Nijolė. Aldona kurį laiką mokėsi Kauno IV gimnazijoje, kur kepelionu buvo kun. Jonas Pakalniškis; su juo bičiuliška pažintis tęsėsi New Yorke iki pat kun. Pakalniškio mirties.

Su tėveliais imigravo į Ameriką 1949 m. ir apsigyveno New Yorke. Čia susipažino su laivų inžinierium Vitu Katinu, ir 1953 metais sukūrė šeimą.

Aldona buvo ramaus, takaus būdo ir visą gyvenimą atidavė

Aldona Katiniene

šeimai. Išaugino du sūnus ir tris dukteris. Kadangi vyras dirbdavo laivuose ir namo grįždavo tik kas antrą savaitę, Aldonai teko daugiau šeimos rūpesčių, kuriuos ji kantriai ir išradingai išsprendavo. Vaikams paaugus, surado laiko dalyvauti visuomeninėje veikloje. Ypatingai domėjosi tautodaile ir priklausė Tautodailės Institutui. Priklausė skautėms (Lilė Milukienė aprašys apie velionės veiklą skautų organizacijoje). Dvidešimt metų išdirbo Tautos Fonde; pirma kaip sekretorė, vėliau buvo valdybos vicepirmininkė. Kurį laiką Tautos Fondo įstaiga buvo Aldonos ir Vito Katinų

namuose. 1998 m. Aldona buvo išrinkta Tautos Fondo garbės nare.

Aldona mėgo ir muziką. Surasdavo laiko dainuoti choruose. Su choru net vyko į Lietuvą dalyvauti Dainų šventėje.

Priklausė Apreiškimo parapijai Brooklyne ir pavyzdingai dalyvavo čia sekmadienių mišiose beveik iki pat savo mirties.

Jos paskutiniai treji metai tikrai buvo nelengvi. Nors Aldoną nuoširdžiai globojo jos vyras Vitas, bet ji pati turėjo kantriai pakelti savo ligą, tačiau niekada neprarado vilties, kad sveikata pasitaisys.

Nuvežta į ligoninę, gavo ligonio sakramentą iš kun. Vytauto Volerto rankų. Tai buvo vieną dieną prieš mirtį.

Atsisveikinimas su velione įvyko McDonald laido tuvių koplyčioje, Richmond Hill, NY, rugsėjo 29 d. Maldas sukalbėjo kun. V. Volertas. Prie karsto atsisveikino: dr. Giedrė Kumpikaitė - Tautos Fondo vardu, Ramutė Žukaitė - LB NY apygardos vardu; Vida Jankauskienė - skaučių vardu. Laidotuvių mišios - rugsėjo 30 d. V. Atsimainymo bažnyčioje Maspeth, NY, kurias koncelebravo kun. Vytautas Volertas ir vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM.

Dalyvavo visi vaikai ir jų šeimos: sūnūs Kęstutis ir Romas; dukterys: Vilija Wojciechowski, Audronė Razgaitienė (Audrey Razgaitis) ir Gailė Littlefield. Dalyvavo ir velionės motina Petrė Dubauskienė, sesutė Valentina Grybienė su šeima iš Kanados, sesutė Nijolė Šetikienė su šeima, brolis Algirdas Dubauskas, teta Monika Merkevičienė, pusseserė Gita Kupčinskienė ir kiti giminės; taip pat daug draugų.

Palaidota Cypress Hills kapinėse, kur jau buvo pastatytas paminklas. Priešpiečiai vyko Niederstein restorane.

Ilseklis Viešpaties ramybėje!

a.ž.

A.†A.

SUZANAI KUCINIENEI

mirus, jos dukroms: mūsų valdybos narei AURELIJAI BORGES ir RIMAI BAČANSKIENEI, jų šeimoms bei visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

JAV LB CAPE COD
APYLINKĖS VALDYBA

Šis "Darbininko" Nr. 11
(33) išsiunčiamas spalio 30 d.
Sekantis Nr. 12 (34) išeis
lapkričio 29 d.

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2004-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
“Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Paterson, NJ
(147 Montgomery Pl.),

kas antrą sekmadienį 10:30 val. ryte

vyksta lietuviškos pamaldos.

Visi apylinkės lietuviai yra kviečiami jose dalyvauti.

Čia artimiausių sekmadienių datos,

kada vyks šios lietuviškos pamaldos:

lapkričio 7 d., lapkričio 21 d., gruodžio 5, gruodžio 19 d.

LIETUVIŠKI RAGUOLIAI

- kepame virš 30 metų
- siunčiame į visas JAV valstijas
- 4 dydžiai: 3, 5, 10 ir 15 svarų
- laikas jau dabar užsisakyti šventėms

Skambinkite: Juozui Liūdžiui

New Britain, CT

tel.: (860) 223-2380; fax: (860) 224-3341

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

Permit NO 5417